

ՄԵՐ ԱՆԿԻԻՆԵՆ

Կառավարութեան Ծրագիրը Ու Ընդդիմութեան Պահուածքը

Նորընտիր խորհրդարանի կազմութենէն ետք առաջին անգամ ըլլալով վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան ելոյթ ունեցաւ Ազգային ժողովէն ներս՝ ներկայացնելու համար կառավարութեան ծրագիրը եւ ստանալու խորհրդարանի հաւանութիւնը:

Վարչապետի ելոյթի ակարտին, երբ հերթը եկաւ հարց ու պատասխանի բաժնին, նկատելի էր որ, ընդդիմադիր պատգամաւորները չէին եկած ծրագրի շուրջ կարծիք յայտնելու, քննադատելու եւ կամ առաջարկներ ներկայացնելու: Անոնց ելոյթները ու հարցադրումները կը վերաբերէին անցեալին, յատկապէս պատերազմին ու անոր յաջորդող զարգացումներուն: Այդ անշուշտ իրենց իրաւունքն է եւ ազատ են խօսելու նախընտրած հարցի մասին: Սակայն, առաջին վայրկեանէն իսկ պարզ դարձաւ որ, նպատակը լուսաբանութիւն ստանալը չէր եւ ոչ ալ վարչապետը նեղ կացութեան մատնելը, այլ խորհրդարանը վերածել վայրի մը, ուր կոշտ լեզուակերպութիւնը, վիճաբանութիւնը ու նաեւ ծեծկռտուքը դառնան նորմալ երեւոյթներ:

Իրենց յատուկ փողոցային բառապաշարը փոխադրելով Ազգային ժողովի դահլիճէն ներս, պարզ կը դառնայ որ, ընդդիմադիր փոքրաթիւ խմբակը չէ եկած զբաղելու իր հիմնական աշխատանքով՝ օրէնսդրութեամբ, այլ կը ձգտի խանգարել Ազգային ժողովի բնականոն աշխատանքը, այն յոյսով որ, որոշ ժամանակ ետք կը կարողանայ ստիպել նոր արտադրութիւն ընտրութիւններ՝ յոյս ունենալով հասնելու իր բուն նպատակին՝ իշխանութեան:

«Դաւաճան», «հողատու» ու նման բառապաշար օգտագործողներուն Փաշինեան ստիպուած եղաւ յիշեցնել իրենց անցեալի մասին, խօսելով Գոյնեմբեր 27-ի, Մարտ 1-ի, Սեղրիմ յանձնելու, մարդասպանութեան, պետական գանձի կողոպուտի ու միլիարներ դիզելու մասին:

«Ժողովուրդն իր քուէարկութեամբ որոշել է՝ դաւաճանն ով է, անձնատուրը ով է, հողատուն ով է: Ինձ մի ստիպէք, որպէսզի ցոյց տամ, թէ ով պիտի խորշի եւ ով է դաւաճանը՝ պետութիւնը թալանելով, ով է հողատուն, ով է անձնատուրը: Կոչ եմ անում հանդարտուել», - ըսաւ Փաշինեան իր խօսքը ուղղելով խորհրդարանի դահլիճէն ներս նստած նախկին ռեժի-

Ծեծկռտուք Ազգային ժողովէն Ներս Փաշինեան Ներկայացուց Կառավարութեան Ծրագիրը

«Տարածաշրջանի ապաշրջափակումը պէտք է լինի Հայաստանի արտաքին քաղաքականութեան առաջնահերթութիւններից մէկը», Օգոստոս 24-ին Ազգային ժողովէն ներս, Կառավարութեան 2021-2026 թուականներու գործունէութեան ծրագիրը ներկայացնելու առէն, յայտարարեց վարչապետ՝ Նիկոլ Փաշինեան՝ միեւնոյն ժամանակ ընդգծելով, որ այս գործընթացը չի կրնար տեղի ունենալ Հայաստանի եւ Արցախի անվտանգային եւ կենսական շահերուն հաշուին:

«Սա լրջագոյն հնարաւորութիւն է՝ ճեղքելու Հայաստանի Հանրապետութեան շուրջ 30 տարի շարունակուող շրջափակումը: Սա պարզ գործընթաց չէ եւ սրում է ինչ-որ միջանցքների մասին ատրպէյճանական կողմի սադրիչ յայտարարութիւններով», - ըսաւ Փաշինեանը կրկին շեշտելով, որ ո՛չ Նոյեմբեր 9-ի եւ ո՛չ Յունուար 11-ի յայտարարութիւններուն մէջ, որեւէ արտապայտութիւն, յղում եւ ձեւակերպում չկայ Հայաստանի տարածքով միջանցքի ստեղծման մասին:

«Խօսքն ուրիշ բանի մասին է՝ ինչպէս Հայաստանը պիտի Ատրպէյճանի տարածքով ճանապարհ ստանայ՝ Ռուսաստանի, Իրանի հետ փոխադրային հաղորդակցութեան համար, այնպէս էլ Ատրպէյճանը

Վարչապետ՝ Նիկոլ Փաշինեան Կառավարութեան ծրագիրը կը ներկայացնէ խորհրդարանի նիստին

Հայաստանի տարածքով պիտի ճանապարհ ստանայ՝ իր արեւմտեան շրջանների, Նախիջևեանի հետ փոխադրային հաղորդակցութեան համար», - ըսաւ վարչապետը:

Փաշինեան չհերքեց, թէ հաղորդակցութիւններու բացման թեման որոշակի վտանգներ կը պարունակէ Հայաստանի շահերուն համար:

«Դրա համար կառավարութեան ծրագրում նշել ենք, որ ապաշրջափակումը պէտք է լինի Հայաստանի արտաքին քաղաքա-

կանութեան առաջնահերթութիւններից մէկը, միաժամանակ այս գործընթացը չի կարող տեղի ունենալ Հայաստանի եւ Արցախի անվտանգային եւ կենսական շահերի հաշուին», - ըսաւ Փաշինեանը՝ շարունակելով. - «Եթէ ուզում ենք բարենպաստ տարածաշրջանային միջավայր ձեւաւորել Հայաստանի շուրջ, պէտք է Հայաստանը բարենպաստ միջավայր դարձնենք տարածաշրջանի համար, ընդ որում փոխադարձութեան սկզբունքով՝ ոչ աւել, ոչ՝ պակաս: Սա մեր անվտանգութեան ռազմավարական մարտահրաւէրն է»:

Գործադիրի ղեկավարը նշեց, որ տարածաշրջանի կայունութիւնը եւ խաղաղութիւնը իրենց երկարատեւ ռազմավարութիւնն է, իսկ

ՍԴՀԿ Կեդրոնի Անդամներու Հանդիպումները Հայաստանի Սէջ

ՍԴՀԿ Կեդրոնական Վարչութեան պատուիրակութեան հանդիպումը վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի հետ

ՍԴՀԿ Կեդրոնական Վարչութեան Ատենապետ Ընկ. Տօքթ. Համբիկ Սարաֆեան, ընկերակցութեամբ Կեդրոնի անդամ Ընկ. Խաչիկ Քէշիշեանի, Օգոստոսի կէսերուն այցելեցին Հայաստան, ուր ունեցան շարք մը հանդիպումներ հայրենի ղեկավարութեան հետ, լրատուամիջոցներու հետ զրոյցներու ընդմէջէն բացատրեցին Կուսակցութեան տեսակէտները այժմէական տարբեր հարցերու շուրջ, ինչպէս նաեւ զբաղեցան Հայաստանի Հնչակեան կառույցներու ներքին

կազմակերպչական հարցերով:

Հանդիպում Վարչապետ Փաշինեանի Հետ

Օգոստոս 10-ին Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան ընդունեց Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան կուսակցութեան ներկայացուցիչներ՝ Կեդրոնական վարչութեան ատենապետ՝ Համբիկ Սարաֆեանը, Կեդրոնական վարչութեան անդամ՝ Խա-

Քրիս Դոլտըն Կը Ներկայացնէ Սիւնիքի Հետ Քոյր Նահանգ Հոչակելու Առաջարկութիւն

Քալիֆորնիոյ Նահանգային խորհրդարանի անդամ Քրիս Դոլտըն

Քալիֆորնիոյ Նահանգային խորհրդարանի անդամ եւ Փաստադատ Նախկին քաղաքապետ Քրիս Դոլտըն հանդէս եկաւ Հայաստանի

ՎԱՅԱՍԱՆԵԱՆ ՄԱՍԻՍ

Խաղաղութիւն Չեն Սուրում, Պարտադրում Են

ԷՄՍԱ ԳԱՐԻԷԼԵԱՍ

Փաշինեանը սահման գծելով՝ պարիսպ է կառուցելու, իսկ Ալիեւն ասում է՝ կը կանգնենք այնտեղ, որտեղ յարմար կը գտնենք Մեր ակնկալիքն է, որ Ռուսաստանը չի գինի Հայաստանին, քանի որ դրա անհրաժեշտութիւնը չկայ, Դա մեր հողն է: Մենք մեր հողում ենք: Սեւ լիճը մերն է, միւս տարածքները եւս մերն են: Մենք վերադարձել ենք: Մենք կանգնած ենք այնտեղ, որտեղ պէտք է, եւ եթէ ցանկանանք, կը կանգնենք այնտեղ, որտեղ յարմար կը գտնենք, սրանք Ատրպէյճանի նախագահի՝ օրերս արած յայտարարութիւններինց որոշ դրուագներ են: Իսկ սա Նիկոլ Փաշինեանի խօսքն է, որը նա հնչեցրել է վերջերս ՊՆ աշխատակազմին եւ Զինուած ուժերի բարձրագոյն սպայակազմին Պաշտպանութեան նորանշանակ նախարար Արշակ Կարապետեանին ներկայացնելիս: Ունենալ դեմարկացուած եւ դելիմիտացուած սահմաններ, մօտաւորապէս նոյնն է, թէ ունենալ պարիսպ սեփական երկրի շուրջ: Եւ ես շարունակում եմ այս դիրքորոշումն ունենալ: Նա, թէեւ միաժամանակ արձանագրել է, որ Մայիսի 12-ից Ատրպէյճանի գինուած ուժերի ստորաբաժանումներն ապօրինի կերպով հատել են ՀՀ սահմանը, սակայն նշել է. Մեր դիրքորոշումը ի սկզբանէ եղել է հետեւեալը. քանի դեռ կայ Հնարաւորութիւն՝ իրադրութիւնը լուծել դիւանագիտական, քաղաքական ճանապարհով, մենք գնալու ենք այդ ճանա-

պարհով: Առհասարակ, տպաւորութիւն է, որ Հայաստանն ու Ատրպէյճանն ապրում են տարբեր իրականութիւններում: Իհարկէ, հասկանալի է, որ Ատրպէյճանի նախագահն ինչպէս միշտ զարկ է տալիս նաեւ քարոզչութեանը, եւ այն, ինչ նա յայտարարում է՝ ունեն պատճառներ: Միայն այն փաստը, որ 44-օրեայ պատերազմի աւարտից 9 ամիս անց Ալիեւն ու իր կինը դեռ գինուորական համազգեստով են շրջում Լեռնային Ղարաբաղի վերադարձում, բայց անմարդաբանկ տարածքներում, հաւանաբար վկայում է այն մասին, որ նրանք իրենց յաղթանակի ուժին իրականում այնքան էլ չեն հաւատում ու դեռ ունեն մտավախութիւններ: Եթէ Ալիեւը շարունակում է սպառնալիքները, ընդ որում, արդէն նաեւ Ռուսաստանի ուղղութեամբ, ուրեմն, ամէն ինչ հարթ չէ Պարուի համար այնպէս, ինչպէս նրանք էին ակնկալում: Այս ամէնը հասկանալի է: Սակայն, այնուամենայնիւ, խիստ տարօրինակ է բառապաշարի, ուղերձների այն տարբերութիւնը, որոնք Հայաստանն ու Ատրպէյճանը հրապարակային փոխանակում են: Մենք ո՞ւմից ենք խաղաղութիւն ակնկալում: Մի պետութեան ղեկավարից, որի երկրի ստորաբաժանումներն արդէն 3 ամիս ներխուժել են մեր պետութեան ինքնիշխան տարածք ու ի լուր աշխարհի յայտարարում են՝ որտեղ կ'ուզենանք, այնտեղ էլ կը կանգնենք: Մենք ո՞ր պետութեան հետ ենք այդքան շտապում դեմարկաց-

ուած եւ դելիմիտացուած սահմաններ ունենալ, մի պետութեան, որի հետ դիւանագիտական յարաբերութիւններ դեռ չունենք, որի հետ դեռ խաղաղութեան համաձայնագիր չունենք, մի երկրի հետ, որի ղեկավարը ամէնշաբաթեայ ռեժիմով հրապարակային սպառնալիքներ է հնչեցնում մեր պետութեան ուղղութեամբ: Գումարած այս ամէնին՝ սահմանին իրավիճակը լարուած է, պարբերաբար սրւում է, հայկական կողմը գոհեր է ունեցել, այսինքն, Հայաստանը շարունակում է մնալ կիսապատերազմական իրավիճակում: Ու առհասարակ, այս իրավիճակում նոյնիսկ հարց է առաջանում՝ ինչո՞ւ ռազմական դրութիւն չի յայտարարում: Պատերազմից 9 ամիս անցել է, որը քիչ ժամանակ չէր ոչ բանակի ամրապնդման, ոչ էլ Հայաստանի գործընկեր պետութիւնների հետ արդիւնաւէտ աշխատանք տանելու համար՝ Ատրպէյճանի շարունակական ռազմատենչ քաղաքականութեան վրայ ուշադրութիւն դարձնելու տեսանկիւնից: Բայց սա էլ չի արուել: Եթէ Հայաստանի կառավարութիւնը տուել է խոստումներ ինչ-ինչ պայմաններով Ատրպէյճանի հետ խաղաղութեան համաձայնագիր ստորագրելու, մեր հասարակութեանը պէտք է բացատրել յստակ՝ ի՞նչ պայմաններով, ի՞նչ երաշխիքներով: Օգոստոսի 18-ին կայացավ ՀՀ կառավարութեան հերթական նիստը, որի ընթացքում Նիկոլ Փաշինեանը ներկայացրեց կառավարութեան հնգամեայ ծրագիրը: Մեր

ծրագիրը եւ պլանն այն է, որ առաջիկայում ՀՀ սահմանապահ զօրքերն աւելի ու աւելի շատ տեղամասեր ընդունեն Հայաստանի գինուած ուժերից: Այսինքն՝ սահմանապահ ծառայութեան պատասխանատուութեան տարածքները կ'ընդլայնուեն: Այս առումով՝ սահմանապահ զօրքերը պիտի ընդլայնուեն, վերափոխուեն, բարեփոխուեն: Իմիջիայրոց՝ սա նաեւ խաղաղ տարածաշրջանային օրակարգն առաջ մղելու մեր նկատառումը եւ նպատակադրումն է արտահայտում, ասում է նա: Բանակի հզօրացման, Հայաստանի հանդէպ ակնյայտ թշնամական քաղաքականութիւն վարող Ատրպէյճանին զսպելու առումով համարժէք քայլեր ձեռնարկելու մասին՝ ոչ մի խօսք: Հայոց արդիականացուող բանակի վերաբերեալ Փաշինեանն ասաց այսքանը. Հայաստանում սկսուել եւ մեծ ծաւալով ընթանում է գինուած ուժերի բարեփոխման գործընթացը, եւ այս առումով, իհարկէ, բանակը, բարեփոխուած գինուած ուժերը պէտք է լինեն մեր արտաքին անվտանգութեան ապահովման հիմնական գործօնը: Աւելին, ՀՀ-ն պատրաստակամ է ջանքեր գործադրել թուրքիայի հետ յարաբերութիւնների կարգաւորման ուղղութեամբ: Կառավարութեան ծրագրում ասուած է. Հայաստանի եւ թուրքիայի միջեւ դիւանագիտական յարաբերութիւնների բացակայութիւնը, փակ սահմանները, ինչպէս նաեւ 44-օրեայ

Շար.ը էջ 17

Նիկոլ Փաշինեանի Առանցքային Յայտարարութիւնը. Յո երթաս՝ ԱԳՆ

ՀԱՅԿ ԻՍՐԱԷԼԵԱՍ

Մեզ պէտք է արտգործնախարարութիւն, որը կը կիսի քաղաքական պատասխանատուութիւնը երկրի յայտարարութեան համար, ԱԳՆ աշխատակիցներին ներկայացնելով նոր նախարար Արարատ Միրզոյեանին, յայտարարել էր վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանը: Դա բաւականին ուշադրութեան արժանի յայտարարութիւն է, որովհետեւ փաստացի ստացուած է, որ արտգործնախարարութեանը ընձեռնում է որոշակի ինքնուրոյնութիւն: Յամենայն դէպս, եթէ խօսքը պատասխանատուութիւն կիսելու մասին է, ապա դա ինքնաբերաբար նշանակում է նաեւ լիազօրութիւն, իրաւունք: ԱԳՆ Հայաստանի Սահմանադրութեան եւ օրէնքների շրջանակում ունի դա, միաժամանակ խօսքը թերեւս նաեւ քաղաքական այսպէս ասած ինքնուրոյնութեան եւ իրաւունքների մասին է: Հակառակ դէպքում կը ստացուի, որ ԱԳՆ ոչ թէ պատասխանատուութիւն է կիսելու, այլ աւելի շուտ քառութեան նոխագի կարգավիճակ՝ եթէ պատասխանատուութիւն դրուած է, իսկ ինքնուրոյնութիւն՝ չի տրուած: Ըստ այդմ, Նիկոլ Փաշինեանի յայտարարութիւնը առնուազն առաջացնում է հարցը, թէ ի՞նչ ինքնուրոյնութիւն է տրուած Հայաստանի արտաքին գործերի նախարարութեանը, ինչպիսի՞ն է լինելու դրա դէ ֆակտո շրջանակը, որովհետեւ դէ իւրէ շրջանա-

կը բնականաբար գծուած է Սահմանադրութեամբ եւ օրէնքներով: Միեւնոյն ժամանակ, Փաշինեանի յայտարարութիւնը որոշակի լոյսի ներքոյ է բերում նախորդ ժամանակաշրջանի, նախորդ նախարարների հետ կապուած իրավիճակը: Մասնաւորապէս, այդ համատեքստում վերստին ուշադրութեան կեդրոնում է յայտնուած նախկին նախարար Արա Այվազեանի հրաժեշտի սկանդալային ելոյթը, մասնաւորապէս այն յայտարարութիւնը, որ ինքը հրաժարական է տալիս, որպէսզի չլինի որեւէ կասկած՝ թէ այդ կառուցում կարող են լինել Հայաստանի դէմ գործընթացների մասնակցողներ, Հայաստանի դէմ որոշում կայացնողներ: Յիշատակումն ի հարկէ բառացի չէ: Արտաքին գործերի նախարար Արա Այվազեանն այդպէս էլ որեւէ կերպ չպարզաբանեց, թէ ինչի մասին էր ելոյթը, ինչ նկատի ունէր Հայաստանի պետական շահի դէմ գործընթաց կամ որոշումներ ասելով, ո՞վ էր մասնակցում այդպիսի գործընթացի, ինչի՞ն էր այն վերաբերում: Արա Այվազեանի հրաժարականը եղաւ սահմանային իրավիճակի լարման առաջին շրջանում, երբ նաեւ հրապարակում յայտնուեց այսպէս ասած եռակողմ փաստաթղթի մի նախատարայէջ՝ իսուռում էր հայաստարայէջճանական սահմանի դեմարկացիայի եւ դելիմիտացիայի գործընթացի աշխատանքային խումբ ստեղծելու մասին: Զուգա-

հետ, Նիկոլ Փաշինեանն էլ ԱՊՆ իստում արեց սահմանային լարումը հանգուցալուծելու համար արեց յայտնի առաջարկը՝ միջազգային դիտորդներ տեղակայելու մասին: Ահա այդ ֆոնին եղաւ նախարար Այվազեանի հրաժարականն ու սկանդալային յայտարարութիւնը: Ընդ որում, ոչ միայն նրա, այլ նաեւ գործնականում բոլոր փոխնախարարների: Ընդ որում, դրան ի պատասխան, Հայաստանի վարչապետի մամուլի խօսնակը յայտարարեց, թէ իրենք էլ հետաքրքրութեամբ սպասում են Արա Այվազեանի պարզաբանմանը, թէ ինչ կամ ում նկատի ունէր նա այդ յայտարարութիւնն անելիս: Թէ՞ Արա Այվազեանն ու փոխնախարարները պարզապէս խուսափում էին պատասխանատուութիւնից, ինչի ակնարկն է նաեւ Նիկոլ Փաշինեանի ներկայիս յայտարարութիւնը, որ պէտք է պատասխանատուութիւն կիսող ԱԳՆ: Ամբողջ հարցն այն է, սակայն, որ պատասխանատուութիւնը կարող է կիսուլ նաեւ այդ կերպ, այլ կերպ ասած՝ քաղաքական ղեկավարութեան հետ անհամաձայնութեամբ եւ հրաժարականով: Ասել է, թէ, պատասխանատուութիւն կիսող ԱԳՆ չի նշանակում քաղաքական ղեկավարութեան հետ անվերապահ համաձայնող: Եթէ պատասխանատուութեան ընկալումն այդպիսին է, ապա խօսքն արդէն ոչ թէ պատասխանատուութեան, այլ, գուցէ կար-

Շար.ը էջ 17

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
 ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ՝
 ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ԴՆՁԱԿԵԱՆ
 ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
 Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի

ԽՄԲԱԳԻՐ
 ԳՐԻԳՈՐ ԽՈՏԱՆԵԱՆ

ՎԱՐԻՉ ՏՆՕՐԵՆ
 ՎԱՐԷ ԱՋԱՊԱՅԵԱՆ

MASSIS Weekly
 Organ of the Armenian Social Democratic Hunchakian Party of Western USA
 1060 N. Allen Ave.
 Pasadena, CA 91104
 Phone: (626) 797-7680
 Fax: (626) 797-6863
 E-Mail: massis2@earthlink.net
 http://www.massisweekly.com

(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
 Published Weekly
 Except Two Weeks in August

ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
 USA \$50.00, \$100.00 (First Class)
 Canada \$125.00 (Air Mail)
 Overseas \$250.00 (Air Mail).
 All payments must be made in US funds & Drawn on US banks.

Periodicals Postage Paid
 at Pasadena CA.
 Please Send Address Change To
MASSIS WEEKLY

Շար.ը էջ 17

ԼՈՒՐԵՐ

Միլիառներու Մասին Գնայ Վստահորդիդ Յետ Խօսիր. Փաշինեանը՝ Արամ Վարդեանեանին

Աժ-ի նիստին, «Հայաստան» խմբակցութեան պատգամաւոր՝ Արամ Վարդեանեանի դիմած է վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանին. «Քրէական գործ կայ յարուցուած, ուղիղ օփերաթիւ կապի մասին ձեր եւ թշնամի Ալիեւի միջեւ, որու շրջանակներում 5 միլիարդից էին խօսում: Ի՞նչ կ'ասէք»:

«Էդ միլիառները մասին ձեր վստահորդի հետ ճիշդ կ'անէք, որ խօսէք: Այնտեղ էլ մարդ կայ, թող գայ էդ 5 միլիարդի հետ կապուած ասի, բացատրի ցուցմունք տայ, վկայութիւն տայ: Բա որ ասում էք՝ ժողովուրդը չի կարող որոշում կայացնել, բա էդ ինչի՞ էիք 300 հոգով գնդակահարութեան որոշումներ կայացնում, կախաղաններ հանելու որոշումներ կայացնում, բեմադրում: Բա դուք կարող էք երեք հոգով որոշումներ կայացնէք, ժողովուրդը չի կարող 800 հազար հոգով որոշում կայացնի: Ժողովուրդը կարող է դատավճիռ կայացնել եւ կ'իրագործի էդ դատավճիռը: Եւ ասում եմ՝ միլիառները մասին գնայ վստահորդիդ հետ խօսիր, մենք դեռ կ'անդրադառնանք վստահորդիդ միլիառներին», ակնարկելով Ռոպերթ Քոչարեանին ըսած է Փաշինեան:

Դաշնակցական Արծուիկ Մինասեանի դիտարկման, թէ իրենք Աժ-էն ներս տեղի ունեցած միջադէպի վերաբերեալ հաղորդում պիտի ներկայացնեն յանցագործութեան մասին, Փաշինեան չի շեղելով իրենց կուսակիցի սպանութիւնը ճաշարանի գուգարանին

մէջ՝ Ռոպերթ Քոչարեանի դիմապահներուն կողմէ ըսաւ. «Ես Պետական պահանջութեան ծառայութեանը շատ խիստ հրահանգել եմ, որ որեւէ մէկին, առաւել եւս գուգարաններում, անգոյշ չքաշքշեն»:

«Դուք խօսում էք յանցագործութիւնների մասին, բայց եթէ չի շրջութիւնս չի դաւաճանում, հիմա դատական գործընթաց է գնում ձեր կուսակից Պողոս Պողոսեանին անգոյշ քաշքշելու հետեւանքով սպանութեան գործով, եւ ինչքան չի շրջում եմ՝ դուք առնուազն տասնութիւն տարի այդ յանցագործութեան մասին չէք էլ բարձրաձայնել, որ ձեր կուսակից ընկերոջը ծեծելով սպանել են Պապլավիկի գուգարանում», - ի պատասխան «Հայաստան» դաշինքի պատգամաւոր՝ Արծուիկ Մինասեանի դիտարկման, թէ իրենք Աժ-էն ներս այսօր տեղի ունեցածի վերաբերեալ հաղորդում պիտի ներկայացնեն յանցագործութեան մասին, նկատեց վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան:

Ինչ կը վերաբերի գաղտնի բանակցութիւններուն, Փաշինեան նշեց, որ ինքը որեւէ մէկու հետ գաղտնի բանակցութիւններ չի վարեր:

«Ժողովուրդն իր քուէարկութեամբ որոշել է՝ դաւաճանն ով է, անձնատուրը ով է, հողատուն ով է: Ինձ մի ստիպէք, որ պէսզի ցոյց տամ, թէ ով պիտի խորշի եւ ով է դաւաճանը՝ պետութիւնը թալանելով, ով է հողատուն, ով է անձնատուրը: Կոչ եմ անում հանդարտուել», - նշեց Նիկոլ Փաշինեան:

Արմեն Չարչեանը Կրկին Կալանաւորուեցաւ

Օգոստոս 23-ի առաւօտեան վերաքննիչ դատարանի կայացուցած կալանաւորման որոշումէն յետոյ «Հայաստան» խմբակցութեան պատգամաւոր, բժիշկ Արմեն Չարչեան երեկոյեան ինքնակամ ներկայացաւ «Վարդաշէն» քրէակատարողական հիմնարկ:

«Ես վստահ եւ համոզուած եմ, որ ի վերջոյ արդարադատութիւն, արդարագիտութիւնը յաղթելու են», - ըսած է ան:

Դատախազութիւնը բողոքարկած էր մօտ մէկ ամիս առաջ Երեւանի ընդհանուր իրաւասութեան դատարանի կայացուցած որոշումը, որու հետեւանքով մօտ մէկ ամիս կալանաւորուած բժիշկը ազատ արձակուած էր ՀՏԵԱՆԱԼԻ մասին ստորագրութեան եւ 15 միլիոն դրամ գրաւի դիմաց:

Դատաւոր Ռուբիկ Մխիթարեանի կայացուցած որոշումը չարուցեց մեղադրեալ Չարչեանին ու անոր պաշտպանին գայրոյթը:

Ռոպերթ Քոչարեանի գլխաւորած դաշինքով պատգամաւորի մանտաթ ստանալէն առաջ Չարչեանին մեղադրանք առաջադրուեցաւ արտահերթ խորհրդարանական ընտրութիւններուն իր աշխատակիցներուն քուէարկութեան մասնակցելու հարկադրելուն համար: 61-ամեայ Չարչեանն այդ ժամանակ կը ղեկավարէր Մայր Աթոռին պատկանող «Իգմիրլեան» բժշկական կեդրոնը եւ միայն քրէական գործի յարուցումէն յետոյ հրաժարեցաւ այդ պաշտօնէն:

Դատական նիստէն յետոյ Չարչեան «Ազատութիւն»-ի հետ գրոյցի ընթացքին գինք կալանաւորելու որոշումը քաղաքական որա-

«Հայաստան» խմբակցութեան պատգամաւոր, բժիշկ Արմեն Չարչեան

կեց. «Այստեղ գերակշռեց ոչ թէ իրաւաբանութիւնը, այստեղ իրաւաբանութիւնը ոտնակոխ արուեց, զո՞ւ տրուեց իրաւաբանութիւնը քաղաքացիական փառամոլութիւններին, ինչ-որ մարդկանց ցանկութիւններին», - ըսած է Չարչեան:

Չարչեան չի շեղուցած է անձեռնմխելիութեան՝ պատգամաւորական մանտաթի առկայութիւնը Սակայն, Գլխաւոր Դատախազութեան հաղորդեցին, որ Չարչեանին մեղադրանք առաջադրուած է, երբ ան պատգամաւոր չէր, հետեւաբար չունէր անձեռնմխելիութիւն: Երկու ամիս առաջ պատգամաւորութեան թեկնածուին մեղադրեալ ներգրաւելու եւ կալանաւորելէն առաջ դատախազութիւնը կեդրոնական ընտրական յանձնաժողովէն թոյլտուութիւն ստացած է, ինչ որ բաւարար է: Խորհրդարանի դիմելու կարիք չկայ:

Աժ Նախագահ. Լրագրողներու Տեղաշարժին Վերաբերող Փոփոխութիւնները Անվտանգութեան Համար Են

Ազգային ժողովի նախագահ՝ Ալեն Սիմոնեան լրագրողներու իրաւունքներու պաշտպանութեամբ զբաղող կազմակերպութիւններուն ներկայացուցիչներուն հետ քննարկած է Յուլիսին խորհրդարանի տարածքի եւ շէնքին մէջ գործող անվտանգութեան կանոններու լրագրողներու տեղաշարժին վերաբերող նորմերը, որոնց համաձայն պահանջող կառույցի յատուկ վերահսկելի գօտիներուն ազդեցութեամբ է հաւատարմագրուած լրագրողներուն զբաղիլ մասնագիտական գործունէութեամբ: Խօսքը, ինչպէս չի շեղուցած է Աժ լրատուականը, պատգամաւորներուն եւ աշխատակազմի աշխատակիցներուն աշխատասենեակներ տանող միջանցքներուն մասին է:

Ի պատասխան այն հարցին, որ կանոնակարգումը լրագրողներու մասնագիտական գործունէութեան խոչընդոտ կրնայ Սիմոնեան՝ Աժ նախագահ՝ Ալեն Սիմոնեան նշած է, որ անոնց բնոյթը բացառապէս անվտանգութեան նորմերէն կը բխի: Ան աւելցուցած է, որ այս պահու մասնագիտացումը կը տարուին լրագրողներու գործունէութիւնը Աժ-ի մէջ աւելի բարենպաստ դարձնելու, որպէս օրինակ բերելով տեղեկատուական ցանկացած առիթի պարագային համապատասխան բանախօսներու ապահովումը:

Ազգային ժողովի նախագահ՝ Ալեն Սիմոնեան

Աժ-ի նախագահը տեղեկացուցած է, որ օրերս լրագրողներուն հետ հանդիպման ընթացքին յայտնած է իւրաքանչիւր ամիս ձեւագրուող ունենալու յանձնարարութեան մասին:

Յիշեցնենք, որ ըստ փոփոխութիւններուն՝ խորհրդարանէն ներս լրագրողներուն կը թոյլատրուի աշխատիլ միայն նիստերու դահլիճին դիմաց գտնուող սրահը, օթեակը եւ Ազգային ժողովի այգին: Իսկ պատգամաւորներու աշխատասենեակները հասնիլ լրագրողները չեն կրնար, եթէ չունին պատգամաւորի համաձայնութիւնը:

Սուտ Մատուցուած Վերաբերեալ Գառնիկ Իսաղուլեանին Առաջադրուած է Մեղադրանք

«Ազգային Անվտանգութիւն» կուսակցութեան նախագահ՝ Գառնիկ Իսաղուլեանի կողմէ սուտ մատուցուած կատարելու եւ բռնութիւն գործադրելու կոչեր հնչեցնելու վերաբերեալ քրէական գործի նախաքննութիւնը աւարտած է, յայտնած է Յատուկ քննչական ծառայութիւնը (ՅՔԾ):

Ըստ առաջադրուած մեղադրանքին՝ Գառնիկ Իսաղուլեանը 2020 թուականի Նոյեմբեր 23-ին՝ «Հայցելի» մամուլի ակումբին մէջ ասուլիսի ժամանակ, գիտակցելով, որ իր կողմէ տրամադրուած տեղեկատուութիւնը կեղծ է, յայտնած է, թէ իբր չէ վարչապետ՝ Նիկոլ Փաշինեանը եւ վերջինիս խումբի անդամները համագործակցած են Պաքուի ու ատրպէյճանական յատուկ ծառայութիւններուն հետ, թուրքիայէն ու Ատրպէյճանէն ստացած են 48 միլիոն տոլար եւ նշուած գումարով 2018-ին չէր մէջ յեղափոխութիւն իրագործած:

Բացի այդ, նոյն ասուլիսի ժամանակ ան յայտնած է, թէ իբր Ազգային Անվտանգութեան Ծառայութեան նախկին տնօրէն՝ Արգիշտի Քեարամեան իր նշանակած անձնագրային բաժանմունքներու պետերու միջոցով 1400 հայկական անձնագիրներ բաժնած է հայերէնին տիրապետող ատրպէյճանցիներու, որմէ յետոյ վերջիններս մտած են Քաջարան եւ զայցած Արցախ:

Այնուհետեւ Գ. Իսաղուլեանը 2020-ի Դեկտեմբեր 13-ին «168.am» լրատուական կայքին մէջ, իսկ Դեկտեմբեր 14-ին՝ «Հայցելի» մամուլի ակումբի ասուլիսներու ժամանակ, դարձեալ գիտակցելով, որ իր կողմէ տրամադրուած տեղեկա-

«Ազգային Անվտանգութիւն» կուսակցութեան նախագահ՝ Գառնիկ Իսաղուլեան

տուութիւնը կեղծ է, յայտնած է թէ իբր Արցախի անվտանգութեան խորհուրդի նախկին քարտուղար՝ Սամուէլ Բաբեանը կազմակերպած է նախկին բարձրաստիճան պաշտօնատար անձանց, ինչպէս նաեւ Արցախի թեմի առաջնորդ՝ Պարգեւ Սրբազանի նկատմամբ սպանութեան նախապատրաստութիւն՝ այդպիսով Սամուէլ Բաբեանին ուղղակի դիտաւորութեամբ յանրաւի մեղադրելով առանձնապէս ծանր յանցագործութեան մէջ:

Բացի այդ, Գ. Իսաղուլեանը հրապարակային Youtube-ով 2020 թուականի Դեկտեմբեր 22-ին հնչեցուցած է վարչապետ՝ Նիկոլ Փաշինեանի նկատմամբ բռնութիւն գործադրելու կոչեր՝ նշելով, որ վարչապետին ֆիզիքապէս ոչնչացնող պէտք է ստանայ ազգային հերոսի կոչում եւ 1 միլիոն տոլար պարգեւավճար:

ԼՈՒՐԵՐ

Լին Թրեյսի - «Հակամարտութիւնը Կարգաւորուած Չէ, Քանի Դեռ Որոշուած Չէ Լեռնային Ղարաբաղի Կարգավիճակի Հարցը»

Հայաստանի մէջ Միացեալ Նահանգներու դեսպան՝ Լին Թրեյսի

Միացեալ Նահանգները կրկին անգամ զարաբաղեան հարցը բանակցութիւններով լուծելու կոչ ըրած է այս անգամ բարձրացնելով նաեւ Ղարաբաղի կարգավիճակի հարցը:

«Վերջին պատերազմի հետեւանքները յաղթահարուած չեն, հակամարտութիւնը կարգաւորուած չէ, քանի որ դեռ որոշուած չէ Լեռնային Ղարաբաղի կարգավիճակի հարցը», Միւնիքի մարզայցելութեան ընթացքին յայտարարած է Հայաստանի մէջ Միացեալ Նահանգներու դեսպան՝ Լին Թրեյսին:

«Մենք պիտի աշխատինք որպէս Միւնիքի խումբի համանախագահ՝ այդ դիրքերէն ձգտելով իրավիճակի ապամազլցման եւ միջադէպերու նուազեցման, որպէսզի հնարաւոր ըլլայ դիտարկել մնացեալ հարցերը՝ պատերազմի հետեւանքներու վերացումն ու միւս խնդիրներու վերջնական կարգա-

ւորումը: Մենք կը կարծենք, որ հակամարտութիւնը դեռ լուծուած չէ, քանի որ Լեռնային Ղարաբաղի կարգավիճակը դեռ որոշուած չէ», - նշած է դեսպանը:

ԱՄՆ-ի դեսպանը Միւնիքին մէջ լրագրողներու հետ գրոյցին ընթացքին արձագանքած է նաեւ անվտանգութեան ու սահմանային միջադէպերուն վերաբերող հարցին, կոչ ըրած է «իրավիճակի ապամազլցման եւ որ վերջ տրուի բռնութիւններուն»:

«Խնդիրներու լուծումը այնչափ կարեւոր է յատկապէս այն պատճառով, որ քաղաքացիական անձինք կը յայտնուին հակամարտութեան մէջ եւ անոնց անվտանգութիւնն ու ապահովութիւնը կը վտանգուին, ուստի, այս ամէնը հաշուի առնելով, այդ հարցերու լուծումը հրատապութիւն ձեռք կը բերէ», - «Արմէնիա Էյթ»-ի հաղորդմամբ՝ ըսած է դեսպան՝ Թրեյսին:

Արարատ Միրզոյեան Նշանակուեցաւ Հայաստանի Արտաքին Գործոց Նախարար

Ազգային Ժողովի նախկին նախագահ՝ Արարատ Միրզոյեան նշանակուեցաւ Հայաստանի արտաքին գործոց նախարար:

Արարատ Միրզոյեանը 42 տարեկան է, նախորդ՝ 7-րդ գումարման Ազգային Ժողովի նախագահն էր, մինչ այդ՝ Հայաստանի առաջին փոխվարչապետը, 2018 թուականի թաւաշէյ յեղափոխութենէն առաջ՝ խորհրդարանի «Ելք» ընդդիմադիր խմբակցութեան պատգամաւոր: «Քաղաքացիական Պայմանագիր» կուսակցութեան հիմնադիր անդամ է, 2016 թուականէն մինչ օրս կուսակցութեան վարչութեան մէջ է: Պատմական գիտութիւններու թեկնածու է, Երեւանի Պետական համալսարանի պատմութեան ֆակուլտետէն բացի աւարտած է նաեւ Պետական կառավարման ակադեմիան, ՀՀ ԳԱԱ Հայոց ցեղասպանութեան թանգարանի հիմնադրի յետ աւարտականը:

Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարի պաշտօնը թափուր էր Մայիսի վերջէն, երբ Արա Ալվազեան հրաժարական ներկայացուց:

Արտաքին գործոց նախարար՝ Արարատ Միրզոյեան

Մինչ օրս արտաքին քաղաքական գերատեսչութեան ղեկավարի պարտականութիւնները կը կատարէր Յուլիսի կէսերուն նախարարի առաջին տեղակալ նշանակուած Արմէն Գրիգորեան, որ ազատուած էր Անվտանգութեան Խորհուրդի քարտուղարի պաշտօնէն:

Գրիգորեան վարչապետի ստորագրած որոշմամբ վերստին նշանակուեցաւ Անվտանգութեան Խորհուրդի քարտուղար:

Պաշտպանութեան Նախարար. Ձեռք Պիտի Բերենք Արդիական Ձեւեր

Նախարար՝ Արշակ Կարապետեան «Արմիա 2021» ռազմարդիւնաբերական ցուցահանդես այցելութեան ընթացքին

Հայաստան հրաժարած է հին սպառազինութիւն ձեռք բերելէ, Օգոստոս 24-ին Ռուսաստանի մէջ յայտարարած է ՀՀ պաշտպանութեան նախարար՝ Արշակ Կարապետեան:

«Գործնական քայլեր ենք անելու մեր համագործակցութիւնը Ռուսաստանի հետ զարգացնելու ուղղութեամբ, մենք ծրագրում ենք ունենալ որակով սպառազինութիւն, մենք ծրագրում ենք ունենալ նոր սպառազինութիւն, մենք հրաժարուել ենք հին սպառազինութիւններ ձեռք բերելուց, դա մեր քաղաքականութիւնն է: Աւելի լաւ է՝ մենք ունենանք քիչ, բայց որակով եւ յստակ իմանանք, որ այդ սպառազինութիւնը գործելու է», - շեշտած է ան լրագրողներու հետ ձեռնպահարկի ընթացքին:

Մէկ այլ խնդիր եւս նախարարը մատնանշած է. «Մենք պէտք է փորձենք ունենալ սեփական զէնքի պրտադրութիւնը», - նշած է Կարապետեան՝ պնդելով, թէ այստեղ եւս կայ աջակցութիւն՝ համատեղ ձեռնարկութիւններու բացման տեսքով:

«Արագ դա անելու ենք, մենք՝ որպէս ազգ, պէտք է կարողանանք արտադրել սեփական զէնք», - շեշտած է նախարարը:

Ըստ նախարարին՝ ուրիշ խնդիր մըն ալ պէտք է լուծել՝ թոյլ չտալ, որ ՊՆ-ի եւ արտադրող ձեռնարկութիւններու միջեւ ըլլան միջնորդներ: Անոր կարծիքով՝ այս երեք պայմաններու պահպանման պարագային կ'ունենանք արդիականացուած բանակ. «Եւ կարողանալու ենք դիմակայել մեր հանդէպ առկա վտանգներին»:

Հայաստանի պաշտպանական գերատեսչութեան ղեկավարը աշխատանքային այցով Ռուսաստան կը գտնուի: Ան ներկայ եղած է «Փաթրիոթ» կեդրոնի մէջ կատարուող «Արմիա 2021» ռազմարդիւնաբերական համաժողով-ցուցահանդեսին: Պաշտպանութեան նախարարը, ըստ նախարարութեան հաղորդման, նաեւ աշխատանքային շարք մը հանդիպումներ ունեցած է ռազմարդիւնաբերական ընկերութիւններու ղեկավարներուն հետ:

Փութին եւ Մաքրոն Քննարկած Են Հայ-Ատրպէյճանական Սահմանի Լարուածութիւնը

Ֆրանսայի եւ Ռուսաստանի առաջնորդները հեռախօսազրոյց ունեցած են, որու ընթացքին քննարկած են նաեւ զարաբաղեան խնդիրը:

«Վլատիմիր Փութինը, նախագահ էմմանուէլ Մաքրոնի խնդրանքով, ներկայացուցած է Լեռնային Ղարաբաղի շուրջ Նոյեմբեր 9-ին եւ Յունուար 11-ին ձեռք բերուած եռակողմ համաձայնութիւններու կատարման ընթացքը», - հաղորդած է Ռուսաստանի նախագահական նստավայրը:

Ու թէեւ հայ-ատրպէյճանական սահմանին կրակոցները քանի մը շաբաթ է, որ չեն դադարիլ եւ երկու կողմէն էլ կան զոհեր ու վիրաւորներ, Քրեմլինը պնդած է, որ Մաքրոնի եւ Փութինի զրոյցի ընթացքին «արձանագրուած է, որ տարածաշրջանին մէջ իրավիճակը ընդհանուր առմամբ կայուն է»:

Էլիզէ պալատը, մինչդեռ, այլ գնահատական տուած է, ընդգծելով. - «Նախագահ Մաքրոնը մտահոգութիւն յայտնած է Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի միջեւ

լարուածութեան վերսկսման կապակցութեամբ»:

Վլատիմիր Փութինը, իր հերթին, հաղորդած է Մաքրոնին, թէ «քայլեր կը ձեռնարկուին Հարաւային Կովկասի մէջ տնտեսական ու փախադրային կապերը վերականգնելու եւ բնակչութեան մարդասիրական կարիքները հոգալու ուղղութեամբ», - նշած է Ռուսաստանի նախագահական նստավայրը՝ առանց յաւելեալ մանրամասնութիւններու:

Էլիզէ պալատը հաղորդած է, որ երկու նախագահները վերահաստատած են Միւնիքի խումբի առաւել մեծ դերակատարութեան հասնելու իրենց միասնական յանձնառութիւնը, որու նպատակն է յանգիլ տեւական լուծումներու՝ անցեալ տարուայ պատերազմէն ու Նոյեմբեր 9-ի եռակողմ համաձայնութիւններէն յետոյ:

Այս տեսակէտը կը պաշտպանէ նաեւ միջնորդական խումբի երրորդ համանախագահ Երկիրը՝ Միացեալ Նահանգները, միջնորդներու այս յորդորները, սակայն, առայժմ հական արդիւնք չեն տուած:

ՄԴՀԿ Կեդրոնի Անդամներու Յանդիպումները Յայաստանի Մէջ

Շարունակուած էջ 1-էն

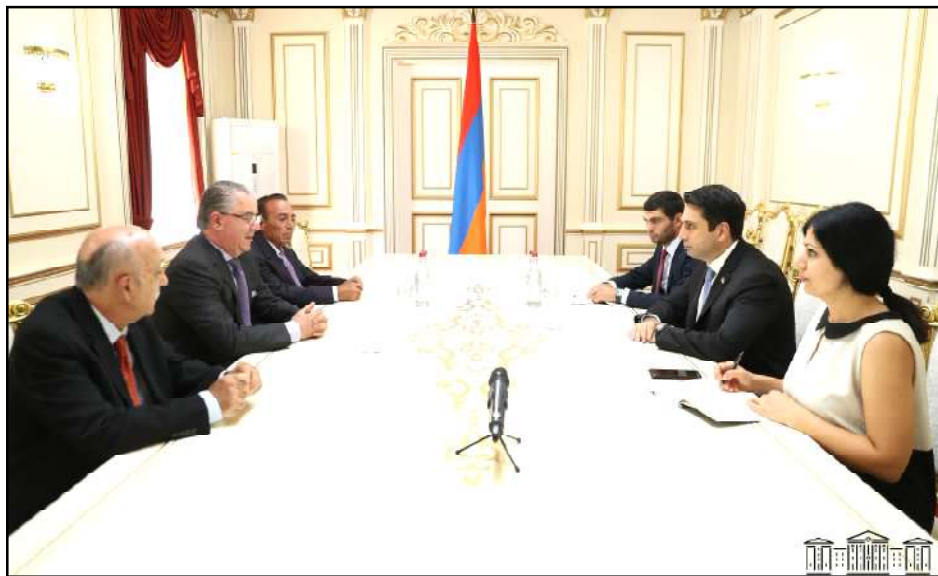
չիկ Քեչիշեանը եւ Հայաստանի վարչութեան ատենապետ՝ Սեդրակ Աճէմեանը:

Ողջունելով ՄԴՀԿ ներկայացուցիչները՝ վարչապետ Փաշինեան նշեց.

Ողջունում եմ Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան կուսակցութեան պատուիրակութեանը եւ շատ ուրախ եմ այս առիթի համար: Մենք միշտ կապի մէջ ենք եղել կուսակցութեան հետ՝ եւ կեդրոնական մարմնի, եւ Հայաստանեան մարմնի: Ուրախ եմ արձանագրել, որ կուսակցութիւնը՝ նաեւ Հայաստանեան կազմակերպութիւնը մասնակցում է արտախորհրդարանական ուժերի նոր ձեւաւորուած ձեւաչափին, որտեղ մենք արդէն երկու հանդիպում ենք ունեցել: Նաեւ փորձում ենք այնպէս անել, որ որոշումներ ընդունենք եւ յստակ քայլերով առաջ շարժուենք: Ի հարկէ, այս համագործակցութիւնը եւ երկխօսութիւնը շատ կարեւոր է մեզ համար՝ հաշուի առնելով կու-

ուսակցութեան ուղղուած մօտեցումները եւ խորհրդարանական, եւ արտախորհրդարանական ձեւաչափով, կը կարծենք, որ շատ ճիշդ են: Որովհետեւ եթէ նախապէս միասնականութեան, համագործակցութեան եւ համերաշխութեան մասին կոչերը ցանկութիւններ էին, այսօր ուղղակի բացարձակ անհրաժեշտութիւն են, որովհետեւ եթէ մենք համագործակցաբար, միասնականութեան միջոցառումներ մէջ չկարողանանք աշխատիլ, շատ դժուար պիտի ըլլայ ապագան: Որպէս կուսակցութիւն միշտ պատրաստակամ եղած ենք, այսօր ալ պատրաստակամ ենք ձեր հետ համագործակցելու բոլոր ոլորտներուն մէջ՝ Սփիւռքի եւ հայրենիքի մէջ: Նաեւ կը կարեւորենք այս պահուն իսկապէս համագործակցութիւնը բոլոր ուժերուն հետ, որովհետեւ ատիկա կ'երեւի միակ ձեւն է, որով կարողանանք մեր հայրենիքն ու Արցախը այս ծանր իրավիճակէն դուրս հանենք»:

ՄԴՀԿ պատուիրակութեան անդամներուն կողմէ ընդգծուեցաւ

սակցութեան շատ կարեւոր եւ բացառիկ դերը Սփիւռքի մեր համայնքներում, ներգրաւուածութիւնը եւ ներդրումն ընդհանրապէս հայ ժողովրդի քաղաքական մշակոյթի ձեւաւորման գործում:

Մենք միշտ բաց ենք եղել երկխօսութեան համար, եւ ուրախ եմ, որ նոյնպիսի պատրաստակամութիւն կայ նաեւ ձեր կողմից: Այս հանդիպումները լաւ առիթ են, որպէսզի տեղի ունեցած արտահերթ խորհրդարանական ընտրութիւններին յետոյ ճշգրտենք մեր օրակարգը, մտքեր փոխանակենք առաջիկայ անելիքների վերաբերեալ, գոցեց նաեւ անհրաժեշտութեան դէպքում կայացնենք յստակ որոշումներ: Կրկին ողջունում եմ ձեզ եւ ուրախ եմ այս առիթի համար»:

ՄԴՀԿ Կեդրոնական վարչութեան ատենապետ՝ Համբիկ Սարաֆեան իր պատասխան խօսքին մէջ ըսաւ. «Ծնորհակալ ենք, պարոն վարչապետ: Մենք շնորհակալ ենք, որ կը հիւրընկալէք մեզ այստեղ: Նախ թող տուէք, որ համայն Հնչակեան ընտանիքի անունով շնորհաւորեմ ձեզ՝ վերանշանակման առիթով: Մեր պատմութեան կ'երեւի ամենաճակատագրական շրջանին, անշուշտ, դուք մեզմէ բոլորէն լաւ կը պատկերացնէք եւ տեղեակ էք բոլոր մարտահրաւերներուն մասին եւ ներքին, եւ արտաքին: Ինչպէս տեսնեք, նաեւ ընտրութիւններէն յետոյ ձեր կատարած քայլերը, մասնաւոր միասնականութեան եւ համախմբ-

վարչապետ Փաշինեանի՝ արտախորհրդարանական ուժերուն հետ նախաձեռնած երկխօսութեան եւ փոխգործակցութեան կարեւորութիւնը ի շահ հայրենիքին: Վարչապետը նշած է, որ Հայաստանն ու Արցախը կ'անցնին ծանր փորձութիւններու միջով, բայց կարեւորը այն է, որ ընդհանուր ըմբռնում ձեւաւորուած է առկայ մարտահրաւերները յաղթահարելու եւ համատեղ ջանքերով առաջանալու շուրջ: Նիկոլ Փաշինեանի խօսքով՝ արտախորհրդարանական ձեւաչափով արդէն իսկ տեղի ունեցած երկու հանդիպումը, ուր ներգրաւուած է նաեւ ՄԴՀԿ Հայաստանեան կազմակերպութիւնը, կը վկայեն այդ ձեւաչափի գործուն ըլլալու մասին եւ շարունակական բնոյթ կրելու:

Վարչապետը Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան կուսակցութեան պատուիրակութեան հետ քննարկեց Հայաստան-Սփիւռք-Արցախ կապերու ամրապնդման եւ առկայ ներուժի լիարժէք օգտագործման վերաբերող հարցեր: Զրուցակիցները մտքեր փոխանակած են տեղեկատուական արհեստագիտութեան, կրթութեան, միջուկային բժշկութեան եւ շարք մը այլ ոլորտներու աշխուժացման հեռանկարներու շուրջ, նաեւ խօսած են զարգացման ծրագրերներու եւ նախաձեռնութիւններու մասին:

Յանդիպում Աժ Նախագահ Ալան Սիմոնեանի Յետ
ՀՀ ԱԺ նախագահ՝ Ալեն Սիմոնեան Օգոստոսի 11-ին հիւրըն-

կայեց Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան կուսակցութեան ներկայացուցիչներ՝ Կեդրոնական վարչութեան ատենապետ՝ Համբիկ Սարաֆեանը, Կեդրոնական վարչութեան անդամ՝ Խաչիկ Քեչիշեանը եւ Հայաստանի վարչութեան ատենապետ՝ Սեդրակ Աճէմեանը:

թեան անդամ՝ Խաչիկ Քեչիշեանը: Հանդիպումը ընթացաւ տարբեր հարցերու վերաբերեալ բովանդակալից քննարկումներու ձեւաչափով: Հիմնադրամի գործադիր տնօրէն՝ Հայկակ Արշամեան ներկայացուց Արցախի եւ Հայաստանի շարք մը մարզերու մէջ

Հանդիպման ընթացքին Խորհրդարանի ղեկավարը կարեւորեց կուսակցութեան մասնակցութիւնը արտախորհրդարանական ուժերու միջոց ձեւաւորուած համագործակցութեան նոր ձեւաչափին: Ալեն Սիմոնեան արժեւորեց ՄԴՀ կուսակցութեան հետ փոխգործակցութիւնը՝ այդ շրջանին ներս առանձնացնելով Սփիւռքի հայ համայնքներու վերջինիս ունեցած դերակատարութիւնը:

կատարուող բնակարանաշինութեան, ենթակառուցումներու վերականգնման եւ զարգացման, կրթական հաստատութիւններու բարեկարգման եւ ընկերային բնոյթի ընթացիկ ծրագրերը: ՄԴՀ ներկայացուցիչներուն կողմէն ընդգծուած է Հայաստան-Սփիւռք-Արցախ կապերու ամրապնդման եւ առկայ ներուժի լիարժէք օգտագործման կարեւորութիւնը՝ ի շահ Հայրենիքի զարգացման եւ շնացման:

ՄԴՀ Կեդրոնական վարչութեան ատենապետ՝ Համբիկ Սարաֆեան, անդրադառնալով Հայաստանի յետպատերազմեան իրավիճակին ու երկրի ապագային, կարեւորած է օրէնսդիր մարմնի գործունէութիւնը, առաջիկային ընդունուելիք օրէնքներն ու որոշումները:

ՄԴՀ-ն միշտ իր ներկայացուցիչը ունեցած է Հիմնադրամի Հոգաբարձուներու խորհուրդի կազմէն ներս եւ զգալի մասնակցութիւն ունեցած է հայրենիքին առջեւ ծառայած մարտահրաւերներու յաղթահարման գործով:

«Կողմերը քննարկեցին երկրի ներքաղաքական իրավիճակին վերաբերող հարցեր. արտաքին մարտահրաւերների յաղթահարման տեսանկիւնից առանցքային համար-

Այցելութիւն Եռաբլուր
Օգոստոս 13-ին, ՄԴՀ Կեդրոնական վարչութեան պատուիրակութիւնը այցելեց Եռաբլուր յարգանքի տուրք մատուցելու բոլոր

ուեց քաղաքական ուժերի միասնականութիւնը՝ անկախ ունեցած տարակարծութիւններից»,- յայտնած են ՀՀ ԱԺ-էն:

հերոսներին յիշատակին եւ մասնաւորապէս Արցախեան վերջին պատերազմին ինկած նահատակներուն:

Հանդիպման ընթացքին անդրադարձած են նաեւ Հայաստան-Սփիւռք կապերու ամրապնդման:

Այդ առիթով, ՄԴՀ Կեդրոնական վարչութեան ատենապետ՝ ընկ. Տօքթ. Համբիկ Սարաֆեան նկատել տուաւ, որ հակառակ թարմ շիրիմներու ճնշող տեսարանին, վեհութեան եւ պատկառանքի շունչ կար այնտեղ եւ այսօր կարելի է հաստատել, որ Եռաբլուր ինքնին ուխտատեղի դարձած է, ուր պէտք է այցելել իւրաքանչիւր հայ, մանաւանդ նոր սերունդը, նախ ոգեկոչելու մեր հերոսներուն յիշատակը եւ ոգեշնչուելու անոնց անձնագործութեան գերագոյն դրսեւորումէն:

Այցելութիւն «Յայաստան» Յիմնադրամի Գրասենեակ
Օգոստոս 12-ին, «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամը հիւրընկալեց Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան կուսակցութեան ներկայացուցիչներ՝ Կեդրոնական վարչութեան ատենապետ՝ Համբիկ Սարաֆեանը եւ Կեդրոնական վարչու-

Ժողովուրդին Զեռ. Զայրենիքին Զամար

Ս. Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան պատուիրակութեան անդամները Հայաստան եւ անոր հանդիպումները Հայրենի վերընտրի ղեկավարութեան հետ, բնականաբար, փափկավարական այցելութեան սահմաններէն անդին գացող քաղաքական քայլեր էին: Հայաստանի ներքաղաքական կեանքի ներկայ փոթորկալոյց օրերուն, նման որոշում մը զգացականէ աւելի քաղաքական դիրքորոշման մը յատակ արտայայտութիւնն էր, որ իր դրական արձագանգը ունեցաւ հայրենի իշխանութիւններուն մօտ:

2018-ի յեղափոխութենէն ետք, երբ ժողովուրդի մեծամասնութեան ձայնը եղաւ լսելի եւ կամքը անկաշկանդ, լաւատեսական շունչ մը պարուրեց շատերը, որոնց մէջ Հնչակեանները: Ակնբախ էր, որ մինչ այդ, քան տարիներու ամենաթողութեան, միահեծանութեան եւ սարսփատիրութեան մթնոլորտը ծանրորէն կրած էր քաղաքացիներու ուսերուն, յուսահատութեան մուսլ ամպերը մարդիկը կը մղէին հայրենալքումի եւ հիասթափութեան, չարաշահումները հասած էին ծայրայեղ չափերու՝ թաքուն ցասումով տրամադրելու անտեսած խաւերը զանգուածներուն:

Այս պայմաններու տակ էր որ կը ժայթքէր յեղափոխութիւնը, արմատապէս նոր իրավիճակ ստեղծելով հայրենի իրականութեան դիմաց: Յեղափոխութեան զօրակցութիւնը եւ անոր հանդէպ համակրական մօտեցումները առաջին իսկ օրէն եղաւ Ս. Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան քաղաքականութիւնը:

Անկէ ետք, երբ յեղափոխութեան ընթացքը կ'ընթանար դողդոջ քայլերով, բազում խճճուած

հանգոյցներ կը յայտնուէին պետական նորարարութիւնը ղեկավարող Ապա, արցախեան ճակատին վրայ հրադադարին կողմէ խախտումը եւ այնուհետեւ լայնածաւալ պատերազմը տրամազծօրէն շրջեցին ամէն ինչ: Պատերազմին պիտակի հետեւանքները ծանր հետքեր թողուցին մեր ժողովուրդին վրայ, իր բոլոր առումներով՝ մարդկային, տարածքային, ռազմական, բարոյական եւ այլն: Զգլխիչ հարուած մըն էր պատահածը, որուն կոտորածը ցաւը պիտի չմեղմանայ երբեւիցէ:

Արցախեան ճակատին վրայ գահավէժ անկումը, անշուշտ, իր բացասական ազդեցութիւնը ունեցաւ Հայաստանի ու հայ ժողովուրդին վրայ: Դուրս թափող գայլոյթն ու ընդվզումը, թէեւ հասկնալի էին, սակայն անոնց չափազանցումը սկսաւ հասնիլ վտանգաւոր աստիճաններու: Միւս կողմէ, թշնամի պետութեան նախագահը, պահը յարմար նկատելով ոչ միայն չարախնդաց, այլեւ՝ հոգեբանական ճնշումներու ենթարկեց մեզ՝ իր մերթ հեզմական եւ մերթ սպառնական սանձարձակ արտայայտութիւններով: Այս աւելի հրահրեց Հայաստանի ներքաղաքական կեանքը, որուն դերակատարները փոխանակ համախմբուելու պետականութեան եւ բանակին շուրջ, աստիճանաբար ամոքելու վերքերը, սկսան ինչպէս գործողութիւններով ապակայունացնել դրութիւնը: Ո՞րն էր լուծումը:

Լուծման ձեւը դարձեալ տրուեցաւ ժողովուրդին, այսինքն՝ ընտրութիւններու միջոցաւ նորովի կազմել իշխանութիւնները՝ օրէնսդիր եւ գործադիր: Սա տրամաբանական միջոց մըն էր, որ կարելի չէր առարկել: Թող ժողովուրդը իր

քուէներով վստահութիւն յայտնէ անոնց՝ որոնց կ'ապաւինի ան: 20 Յունիսին էր այդ վճռական ժամադրութիւնը: Սկզբունքը յստակ էր՝ «Զայն բազմաց, ձայնն Աստուծոյ»:

Եւ քուէատուփերէն դուրս եկած արդիւնքները տուին բարդ հարցումին պատասխանը եւ միաժամանակ նոր հնարաւորութիւն մը սրբազրուելու նախկին թերիները, բացթողումներն ու սայթաքումները:

Ասկէ ետք ի՞նչ: Դարձեա՞լ ափեղցփեղուցիւններ, անհարկի վարկաբեկումներ կամ պատկերաւոր լիշոցներ՝ իրենց ողջ տգեղութեամբ, բարոյացրկութեամբ եւ անամօթութեամբ: Թէ՛ անցնիլ գործի, շինարար աշխատանքի եւ լաւատեսական ծրագիրներու: Ի վերջոյ, մարդիկ ե՞րբ պիտի համոզուին, որ ժողովուրդին է տէրը հայրենիքին, ժողովուրդին քուէն է որոշողը հայրենիքի վաղուան օրուան:

Այս կառուցողական սկզբունքէն մեկնած էր որ Հնչակեան Կուսակցութիւնը պաշտօնապէս ողջունեց ժողովուրդին ազատ կամքով ստեղծուած Ազգային ժողովը, ընտրուած վարչապետն ու հայրենի դեկավարութեան ուղեգիծը: Ի հարկէ, հոն ո՛չ կատարելութիւն պէտք է փնտռել եւ ո՛չ ալ անսխալականութեան յաւակնութիւն, այլեւ՝ դժուարութիւններով լեցուն իրականութիւն մը որ պիտի յաղթահարենք միահամուռ ջանքերով: Աղմկարարութիւնն ու կեղծ հայրենասիրական բռնկումները, աւելորդապաշտական կարգախօսները եւ չարամիտ սլաքները կը վնասեն ընդհանուր գործին: Եթէ երկիրը կաղայ, ի վերջոյ ո՞վ կ'ընայ ըլլալ շահաւորը, եթէ ոչ՝ թշնամիները մեր ծանօթ եւ մրցակիցները անծանօթ: Ինչո՞ւ առիթ տալ չարակամ մարդկանց թունաւորելու մեր կեանքը:

Ժողովուրդին հետ, հայրենիքին համար,- ահա այն կարգախօսը որ անցեալին եղած է

Եւ այսօր ալ կը մնայ Ս. Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան սկզբունքը: Այս սկզբունքով է որ կ'առաջնորդուինք՝ հեռու աթոռապաշտութենէ թէ մնամէջ յաւակնութիւններէ: Ժողովուրդը թող որոշէ իր ուղին եւ մենք կը մնանք զօրավիգ անոր: Բռնանալու ամէն փորձ ժխտական հետք կը թողու ժողովուրդի ուժին ու կամքին վրայ: Ցաւ ի սիրտ, դատապարտելիօրէն վերջին շրջանին շատ շատերու մօտ նկատեցինք ժողովուրդին որոշումը վիրաւորելու, պիտակաւորելու վարկաբեկիչ եզրոյթներ: Եւ երբեմն անոնց կողմէ՝ որոնք յաճախ հանդէս կու գան ժողովուրդին անուկով. ի՞նչ հեզմանք:

Այսօր, երբ բաւականին բիւրեղացած է պատկերը հայրենի քաղաքական կեանքին, երբ մեկնարկած է նոր ընթացք մը որոշակիօրէն յուսալի, կը մնայ բոլորով ժողովուրդի որոշումին, պետականութեան, բանակին շուրջ եւ ձեռք մեկնել այդ կառուցներուն կազդուրուելու եւ թարմանալու համար: Այս առումով, Հնչակեաններու մօտեցումը աներբ է եւ նպատակաւոր:

Կը սիրենք յուսալ, որ ժամանակը կը մեղմացնէ կիրքերը, կը զսպէ խախտուած յոյզերը եւ բանականութեամբ ու առողջ դատողութեամբ ազգային բոլոր հատուածները կը հաւատան ու կը գործեն՝ «Ժողովուրդին հետ եւ հայրենիքին համար» ոսկէ կանոնով:

Ս. Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան պատուիրակութեան քայլն ու կուսակցութեան մօտեցումը յուսանք լիչեցում եւ ահագանգ կը դառնան զառաժեպակներու եւ մոլորեալներու համար:

«ԱՐԱՐԱՏ» ԼԻԲԱՆԱՆ

Ծեծկռտուք Ազգային Ժողովէն Ներս

Շարունակուած էջ 1-էն

սահմանակից երկիրներու հետ յարաբերութիւններու խորացումը եւ կարգաւորումը արտաքին քաղաքականութեան կարեւոր ուղղութիւններէն պիտի ըլլայ:

«Թշնամութեան խորացումը սպառնալիք է տարածաշրջանի կայունութեան եւ անվտանգութեան համար, թշնամութեան յաղթահարումը կարող է դառնալ տարածաշրջանային արտաքին քաղաքական օրակարգի առանցք», - մասնաւորապէս ըսաւ Փաշինեան:

Արտաքին քաղաքականութեան անդրադառնալով Փաշինեան նախ խօսեցաւ Ռուսաստանի հետ յարաբերութիւններու մասին՝ ընդգծելով, որ ռուս խաղաղապահները այսօր Լեռնային Ղարաբաղի մէջ անվտանգութեան երաշխիք են, եւ Հայաստանը պիտի շարունակէ ամրապնդել եւ ընդլայնել Ռուսաստանի հետ ռազմական, տնտեսական եւ քաղաքական յարաբերութիւնները:

Ուշագրաւ էր Փաշինեանի յայտարարութիւնը այն մասին, որ ռուս խաղաղապահներու դէմ Ատրպէյճանի մէջ հուժկու հակաբարոյչութիւն կը տարուի: Ընդգծեց, որ Նոյեմբեր 9-ի եռակողմ յայտարարութենէն ետք գերեզմարուած եւ ատրպէյճանական դատարաններու կողմէ ազատագրկման դատապարտուած հայ զինուորականները գերեզմարուած են, երբ տարածքը ռուս խաղաղապահներու հսկողութեան տակն էր. «Եթէ այս փաստը հա-

մադրում ենք այն իրողութեան հետ, որ Ատրպէյճանը մինչեւ օրս չի ստորագրել խաղաղապահների մանտաթը, ակնյայտ է դառնում, որ սա խաղաղապահների, այսինքն՝ Լեռնային Ղարաբաղի եւ Լեռնային Ղարաբաղում կայունութեան եւ խաղաղութեան դէմ իրականացուող գործողութիւնների շարք է»:

Փաշինեան նաեւ Արեւմուտքին հետ Հայաստանի ամուր կապերու մասին խօսեցաւ. Միացեալ Նահանգներու եւ ԵՄ-ի, Ֆրանսայի հետ արդիւնաւէտ համագործակցութեան օրինակներ թուեց: Ընդգծեց, որ Հայաստան-Միացեալ Նահանգներ յարաբերութիւնները բարձրացած են ռազմավարական երկխօսութեան մակարդակի:

3 ժամ ընթացող ելոյթով անդրադարձ կատարեց Հայաստանի գարգացման համար բոլոր ոլորտներուն մէջ ակնկալուող ծրագիրներուն՝ կրթութիւն, մշակոյթ, տնտեսութիւն եւ մարզանք:

Ընդդիմադիր պատգամաւորներու հարցերը, սակայն, անվտանգութեան խնդիրներուն կ'առնչուէին: Անոնց մեծ մասը, այդուհանդերձ ոչ թէ ապագայի, այլ անցեալի կորուստներու մասին էր:

Իրարանցում սկսաւ ընդդիմադիր «Պատիւ ունեմ» խմբակցութեան պատգամաւոր՝ Աննա Մկրտչեանի՝ Փաշինեանին ուղղած վիրաւորանքներով ու հեզմանքով համեմուտած հարցի պատճառով: Աժ-ի նախագահ՝ Արեւ Միմոնեան որոշեց դուրս հրակրել Մկրտչեանը նիստերու դահլիճէն, իսկ անվ-

Կառավարութեան Ծրագիրը

Շարունակուած էջ 1-էն

մի ներկայացուցիչներուն:

Ինչ կը վերաբերի բուն հարցին՝ Կառավարութեան յառաջիկայ հնգամեայ ծրագիրին, հոն ամենէն ուշագրաւ դրոյթներէն մին արտաքին հետախուզական ծառայութիւն ստեղծելու մասին էր: Վերջին պատերազմը եկաւ ցոյց տալու որ, թշնամին աւելի շատ տեղեկութիւն ունէր Հայկական դիրքերու ու կարողութիւններու մասին, քան Հայաստանը Ատրպէյճանի մասին: Արտաքին հետախուզական ծառայութիւնը կրնայ դառնալ այն գործիքակազմը, որու միջոցաւ կարելի կ'ըլլայ տեղեկութեան շտեմարան ունենալ գլխաւոր երկու հակառակորդներուն՝ Ատրպէյճանի ու Թուրքիոյ մասին ու նախապատրաստուիլ Հայաստանի դէմ անոնց յաջող քայլերուն:

Կառավարութիւնը կը խոստանայ նաեւ նուազագոյն աշխատավարձը դարձնել 85 հազար դրամ, կառուցել եւ կամ նորոգել 300 դպրոց ու 500 մանկապարտէզ:

Կառավարութեան ծրագրի կարեւոր նպատակներէ մէկն է շրջել Հայաստանի ժողովրդագրական պատկերը՝ բարձրացնելով ծնելիութեան մակարդակը: Այս նպատակը իրագործելու համար բոլոր ընտանիքներու իւրաքան-

չիւր երրորդ եւ աւելի երեխան՝ մինչեւ վեց տարեկան, ամէն ամիս պիտի ստանայ 50 հազար դրամ: Ծրագրով կը նախատեսուի նաեւ մինչեւ 2026 երկրի աղքատութեան մակարդակը նուազեցնել գրեթէ կրկնակի՝ զայն հասցնելով 10 տոկոսի շեմին:

Այս կարեւորագոյն հարցերը ձգած, խորհրդարանէն ներս յայտնուած են մարդիկ, որոնք կը շարժին «որքան վատ, այնքան լաւ» սկզբունքով: Շարունակուող այս ապառոջ մթնոլորտը անկասկած նողկանք կը յառաջացնէ շատ մը քաղաքացիներուն մօտ, երբ անոնք ակամատես կ'ըլլան երեւոյթներու, որոնք խորք են Հայաստանի քաղաքական մշակոյթին: Նման իրավիճակի շարունակութիւնը յուսալքութեան կը մատուցէ ժողովուրդը ու կը վնասէ երկրի յառաջիկայ զարգացման:

Թաւշեայ յեղափոխութեան ընձեռած ազատութիւններու չարաշահումը կը ստիպեն իշխանութիւններուն իրենց կարգին դիմելու հակաքայլերու, որոնք ուշ թէ կանուխ կրնան տանիլ դէպի նահանջ՝ ժողովրդավարութեան սկզբունքներէն: Ընդդիմութեան ուսերուն կ'իյնայ իջեցնել ջերմաչափը ու չնդել իշխանութեան հասնելու հոգ, ուր վնասով դուրս կու գանք ազգովին:

«ՄԱՍԻՍ»

տանգութեան աշխատակիցներու դահլիճ մուտք գործելէն յետոյ ձեռնկառնուք սկսաւ: Միայն 20 րոպէ

ընդմիջումէ ետք համեմատաբար խաղաղ պայմաններով նիստը շարունակուեցաւ:

Գլխավոր Հիւպատոս Բայբուրդեանը Փոլ Գրիգորեանին Յանձնեց Հայաստանի Երախտագիտութեան Մետալ

Օգոստոս 19-ին Լոս Անձելոսի մէջ ՀՀ գլխավոր հիւպատոս, արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Արմէն Բայբուրդեանը Լոս Անձելոսի քաղաքային խորհրդի անդամ Փոլ Գրիգորեանին յանձնեց ՀՀ բարձրագոյն պարգևներէն մէկը հանդիսացող Երախտագիտութեան մետալ՝ ՀՀ վարչապետի ներկայացումով ՀՀ նախագահի կողմէ շնորհուած: Պարգևատրման արարողութիւնը տեղի ունեցաւ Լոս Անձելոսի քաղաքապետարանի նիստերու դահլիճին մէջ: «Երկարամեայ հայապատ գործունէութեան, հայամերիկեան բարեկամական կապերու ամրապնդման եւ զարգացման գործին մէջ ներդրած նշանակալի աւանդի համար Լոս Անձելոսի քաղաքային խորհրդի անդամ Փոլ Գրիգորեանին պարգևատրած էր Երախտագիտութեան մետալով», նշուած է ՀՀ նախագահի հրամանագրին մէջ:

Մետալի յանձնման արարողութեան ընթացքին հնչեցրած իր խօսքին մէջ դեսպան Բայբուրդեանը ընդգծեց, որ Փոլ Գրիգորեանը բարձրագոյն պարգևներ կ'արժանանայ հայրենիքի նկատմամբ ցուցաբերած անմնացորդ նուիրումի համար եւ չափազանց բարձր գնահատեց իր գործունէութիւնը ԱՄՆ երկրորդ ամենամեծ քաղաքը հանդիսացող Լոս Անձելոսի, ինչպէս նաեւ ամբողջ Գալիֆորնիայի շրջանակներուն: ՀՀ գլխավոր հիւպատոսը շնորհակալութիւններ արժեքաւոր ներդրումը Հայաստան-Գալիֆորնիա յարաբերութիւններու զարգացման, հայ համայնքի առջեւ ծառայած խնդիրներու լուծման, ինչպէս նաեւ Հայաստանին եւ Արցախին աջակցութեան գործին մէջ: Մասնաւորապէս, Բայբուրդեանը կարեւորեց Լոս Անձելոսի քաղաքային խորհրդի կողմէ թուրքիայի աջակցութեամբ Ատրպէյճանի սանձազերծած պատերազմի դատապարտման ու հայ ժողովրդի նկատմամբ բռնութեան դադարեցման հնչեցուցած պահանջը:

«Արցախեան պատերազմի առաջին օրերուն Փոլ Գրիգորեանը ձեռնամուխ եղաւ ամերիկացի քաղաքական եւ պետական գործիչներու համախմբմանը՝ յանուն Արցախի դէմ Ատրպէյճանի կողմէ սանձազերծած պատերազմի դադարեցման: Անոր ջանքերու շնորհիւ համատեղ մամուլի ասուլիսով հանդէս եկան ԱՄՆ կոնգրեսականներ,

Գալիֆորնիայի նահանգային խորհրդարանի առաջնորդներ եւ անդամներ, Լոս Անձելոսի քաղաքային ղեկավարներ եւ պաշտօնէներ՝ պահանջելով անմիջապէս դադարեցնել հայ ժողովրդի նկատմամբ բռնութիւնը: Պատերազմի աւարտէն յետոյ Փոլ Գրիգորեանի շնորհիւ Լոս Անձելոսի քաղաքային խորհուրդը միաձայն բանաձեւ ընդունեց, որով վերահաստատեց Լոս Անձելոս քաղաքի աջակցութիւնը Արցախի Հանրապետութեան ժողովրդին: Փոլ Գրիգորեանի նախաձեռնութեամբ Լոս Անձելոսի քաղաքային խորհուրդը միաձայն մէկ այլ հռչակագիր ընդունեց, որով Ատրպէյճանէն պահանջեց անյապաղ ազատ արձակել հայ ռազմագերիներուն եւ գերեզարուած խաղաղ բնակչութեանը, ինչպէս նաեւ Նոյեմբերի 9-ը հռչակուեցաւ ատրպէյճանական յարձակման գոհերու յիշատակի օր:

Գրիգորեանի՝ Արցախին անվերապահ աջակցութեան վկայութիւններէն է այն, որ դեռեւս 2012 թուականին Լոս Անձելոսի քաղաքային խորհուրդը Լոս Անձելոսը ու Շուշին հռչակեց բարեկամ քաղաքներ, իսկ 2013 թուականին Լոս Անձելոսի քաղաքային խորհուրդը յատուկ ընդունած հռչակագրով ճանչցաւ Արցախի անկախութիւնը՝ իբրեւ ինքնիշխան պետութիւն», իր ելոյթին մէջ ըսաւ դեսպան Բայբուրդեանը: ՀՀ գլխավոր հիւպատոսը նշեց նաեւ, որ Արցախի պատերազմի օրերուն մեծամասամբ Գրիգորեանի գործունէութեան շնորհիւ ամերիկեան լրբիստական «Մերկուրի» ընկերութիւնը դադարեցուց թուրքիայի հետ համագործակցութիւնը: Արմէն Բայբուրդեանը նշեց նաեւ, որ հայագրի գործիչը մեծ դեր ունի նաեւ ամերիկահայ համայնքի առանձին խնդիրներու լուծման գործին մէջ. Գրիգորեանի շնորհիւ է, որ ամերիկեան ընտրական տպագրական նիւթերուն մէջ ներառուած է նաեւ հայերէնը: Դեսպան Բայբուրդեանն ասաց նաեւ, որ Փոլ Գրիգորեանի գործունէութեան որպէս արդիւնք 2019 թուականին հնարաւոր դարձաւ Լոս Անձելոսի քաղաքային իշխանութիւններու կողմէ քաղաքապետարանին մէջ տեղի ունեցած ՀՀ վարչապետի աննախադէպ ընդունելութիւնը եւ հիւրընկալութիւնը: «Այս ամէնը կու գան վկայելու Փոլ Գրիգորեանի հայապատ գործունէութեան եւ հայ-

ՀԿԲՄ-ի Կրթնապաստներու Յանձնում Լիբանանահայ Ուսանողներու

Չորեքշաբթի, 18 Օգոստոս 2021-ի երեկոյեան Պէյրութի Հ.Կ.Բ.Մ.ի գրասենեակին մէջ տեղի ունեցաւ Հ.Կ.Բ.Մ. Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու մասնաճիւղի վարչութեան նախաձեռնած՝ Հ.Կ.Բ.Մ. կրթնապաստի բաշխումը,

Սարին Թանքեանի կրթնապաստը, Ներկայութեամբ Հ.Կ.Բ.Մ. Լիբանանի Շրջանի վարչութեան ատենապետ Արամ Մալեանի, վարչութեան անդամներուն եւ Հ.Կ.Բ.Մ. Սահակեան Լեւոն Մկրտչեան Գոլէճի տնօրէն՝ Նազօ Ճէրէճեանի:

ուր Հ.Կ.Բ.Մ. Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու Շրջանի վարչութեան ներկայացուցիչ Կարօ Պեքարեանը յանձնեց Հ.Կ.Բ.Մ-ի կրթնապաստի յայտագիրին ընդունուած 2 սահակեանաւարտ համալսարանական երիտասարդուհիներուն՝ Սարին Չափութեանի եւ

Աւարտին, Հ.Կ.Բ.Մ. Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու Շրջանի վարչութեան անունով խօսք առաւ վարչութեան ներկայացուցիչ Կարօ Պեքարեանը: Ան բարի երթ մաղթեց երկու համալսարանական երիտասարդուհիներուն:

ամերիկեան յարաբերութեան մէջ կարեւոր աւանդի մասին, որու համար այսօր մենք երախտագիտութիւն կը յայտնենք անոր», ըսաւ դեսպան Բայբուրդեանը: Փոլ Գրիգորեանը իր հերթին երախտագիտութիւն յայտնեց ՀՀ

բարձրագոյն պարգևի համար: Նշեց, որ կատարած է իր պարտականութիւնը՝ իբրեւ հայորդի եւ պատրաստակամութիւն յայտնեց այսուհետեւ նոյնպէս մշտապէս կանգնիլ Հայաստանի եւ Արցախի կողքին:

BE COVID SAFE
#VACCINATEPASADENA

MODERNA, PFIZER AND JOHNSON & JOHNSON VACCINE CLINIC

Thursday, September 9, 4 - 5:30 p.m.
Saint Gregory Armenian Apostolic Church
2215 E. Colorado Blvd.

OPEN TO EVERYONE AGE 12 AND UP
PRE-REGISTER AT MYTURN.CA.GOV
OR REGISTER ON SITE

- DO NOT ATTEND IF YOU ARE SICK OR HAVE COVID-19 -
- WEAR A MASK -
- MINORS MUST BE ACCOMPANIED BY PARENT/LEGAL GUARDIAN -

COVID-19 vaccines are available at **NO COST** to you.
For more information visit cityofpasadena.net/COVID19vaccine.

PASADENA
PUBLIC HEALTH DEPARTMENT

Վերամուտ Է. Առկայ թե Զեռակայ, Բաց են Դռները Հայ Դպրոցին՝ «Կանգ, Պիտի Լիցենզիա ու Դեռ Շատանանք» Նշանաբանով

Դպրոցը անհափ էական հաստատություն մըն է որեւէ հաւաքականութեան կեանքին մէջ եւ կրթութիւնը գործօն դեր ունի արագ թաւարդ այս աշխարհին մէջ: Կրթութիւնը ունի ուժ, որ աշխարհը կը դարձնէ աւելի լաւ վայր մը: Դպրոցը կը շարունակէ աշակերտը «ազատագրել» խաւարամտութեան բանտարկութենէն, անոր մտքին տալով սլացք, երեւակայութեան՝ թռիչք, եւ զայն հասցնել հոգեմտաւոր աշխարհի ազատ ու լուսաւոր հորիզոններ: Իսկ հայ դպրոցը, ի մասնաւորի, ունի նաեւ յաւելեալ եւ ինքնուրոյն կարեւորութիւն. գիտութիւն ջամբելու գուզահեռ, հայակերտումի իր առաքելութեամբ կը մնայ մեր ինքնութեան ու հզօրութեան ամրոցը, որովհետեւ հայ դպրոցի ճամբով է որ հայ աշակերտը հայօրէն կը կազմաւորուի:

Տեղի կայ պայմաններուն մէջ անյետաձգելի անհրաժեշտութիւն դարձած է մրցունակ դպրոց ունենալը, այլապէս ե՛ւ դպրոցը, ե՛ւ աշակերտը լաւագոյն պարագային տեղաշարժ կ'արձանագրեն, ինչ որ ետքայլի համագոր կը համարուի: Վարժարանը հետամուտ ըլլալով ապահովելու բարձրորակ կրթական մակարդակ, կ'որդեգրէ WASC-ի (Western Association of Schools and Colleges) չափորոշիչները: Հոս հարկ է նշել, որ հակահամաճարակային սահմանափակումներու լոյսին տակ, երբ ամբողջ աշխարհը կ'անցնէր հեռավար դասաւանդութեան հարթակ, Հայ Քոյրերու Վարժարանը օրին առաջին շաբաթէն իսկ մասնագիտական ուսումնական կատարեց դէպի առցանց դասաւանդութիւն, չընդհատելու համար դասաւանդութիւններու հեզասահ եւ անխափան ընթացքը: Համաճարակային առումով, Հայ Քոյրերու Վարժարանը վարժարանը կը հանդիսանայ ապահով վայր մը յաճախող աշակերտներուն համար, իր ընդարձակ դասարաններով ու խաղաղավայրերով, որ միեւնոյն ժամանակ կը նպաստէ աշակերտին ֆիզիքական եւ մարզական կարողութիւնները զարգացնելու:

Հայ Քոյրերու Վարժարանը՝ հաւատարիմ մնալով 175-ամեայ Անարատ Յղութեան Միաբանութեան ավանդին, ուսումնական նոր տարեշրջանի սկիզբը կը դիմաւորէ իր հին ու նոր աշակերտները, պատրաստելու համար ուսումնական գերազանցութեամբ, ստեղծագործ միտքով եւ կենցաղային հմտութիւններով օժտուած նոր սերունդ, որ պիտի հարստացնէ ու

Տեղի կայ պայմաններուն մէջ անյետաձգելի անհրաժեշտութիւն դարձած է մրցունակ դպրոց ունենալը, այլապէս ե՛ւ դպրոցը, ե՛ւ աշակերտը լաւագոյն պարագային տեղաշարժ կ'արձանագրեն, ինչ որ ետքայլի համագոր կը համարուի: Վարժարանը հետամուտ ըլլալով ապահովելու բարձրորակ կրթական մակարդակ, կ'որդեգրէ WASC-ի (Western Association of Schools and Colleges) չափորոշիչները: Հոս հարկ է նշել, որ հակահամաճարակային սահմանափակումներու լոյսին տակ, երբ ամբողջ աշխարհը կ'անցնէր հեռավար դասաւանդութեան հարթակ, Հայ Քոյրերու Վարժարանը օրին առաջին շաբաթէն իսկ մասնագիտական ուսումնական կատարեց դէպի առցանց դասաւանդութիւն, չընդհատելու համար դասաւանդութիւններու հեզասահ եւ անխափան ընթացքը: Համաճարակային առումով, Հայ Քոյրերու Վարժարանը վարժարանը կը հանդիսանայ ապահով վայր մը յաճախող աշակերտներուն համար, իր ընդարձակ դասարաններով ու խաղաղավայրերով, որ միեւնոյն ժամանակ կը նպաստէ աշակերտին ֆիզիքական եւ մարզական կարողութիւնները զարգացնելու:

Շուտով վերամուտ է: Ուրեմն, առկայ թէ հեռակայ, բարի եկաք Հայ Քոյրերու Վարժարանի վարժարան:

ՌԻԹԱ ՊՈՅԱԾԵԱՆ
Հայ Քոյրերու վարժարանի
Որդանշանակ փոխտնօրնուհի

Քրիստոսը Կը Ներկայացնէ

Շարունակուած էջ 1-էն

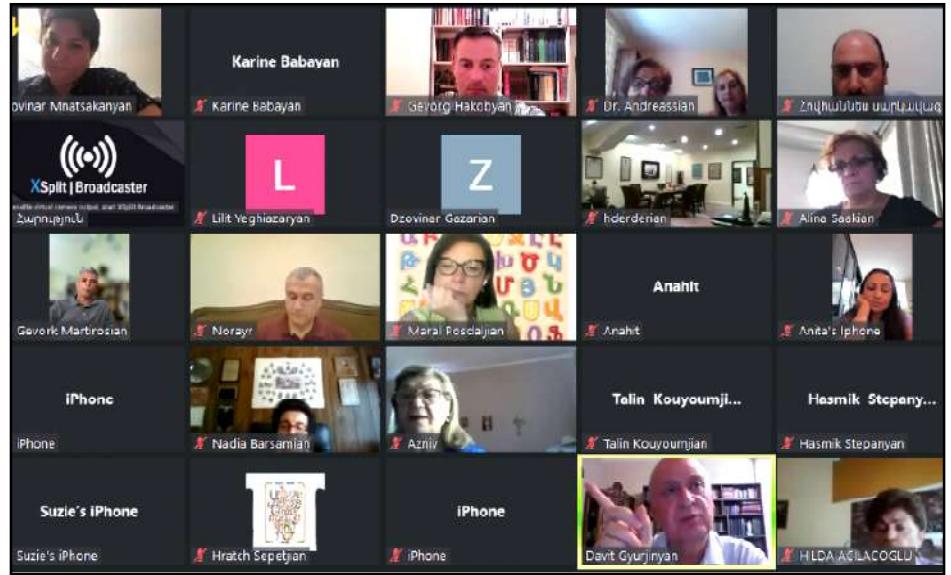
Միւսիքի մարզի հետ քոյր նահանգ հռչակելու նախաձեռնութեամբ:

Քրիստոսը ներկայացուցած ACR 105 թիւը կրող բանաձեւը, կու գայ քոյր նահանգի յարաբերութիւններ հաստատելու Հայաստանի Միւսիքի մարզին հետ՝ Քալիֆորնիոյ գորակցութիւնը յայտնելու համար Հայաստանի ամենէն հարաւը գտնուող Միւսիքին: Բանաձեւի ընդունումը առիթ պիտի տայ զարգացնելու փոխադարձ օգտակարութիւն ունեցող կրթական, տնտեսական, եւ մշակութային կապերը: Բանաձեւին գորակցութիւն

յայտնած են Նահանգային Խորհրդարանի անդամներ Ատրին Նազարեան, Լիզա Քալտերոն, Լորա Ֆրիտմըն, Ճէսի Կապրիէլ, Քրիստինա Կարսիա, Մայք Կիպտոն, Թոմ Լաքի, Անթոնի Փորթանթիսո եւ ուրիշներ:

«Հազարաւոր տարիներէ ի վեր Միւսիքի մարզը պատմական եւ մշակութային մեծ կարեւորութիւն ունեցած է Հայաստանի եւ աշխարհի համար: Միւսիքի հետ մեր յարաբերութիւններու զարգացումը կարեւոր է այս ճգնաժամային հանգրուանին, երբ Ատրապէճանն ու Թուրքիան վտանգ կը ներկայացնեն Միւսիքի մարզի գոյութեան», - այս առիթը յայտարարեց Քրիստոսը:

ԱՄՆ Արեւմտեան Թեմի Հայերէնի Ուսուցիչների Ամենամայ Հաւաքը

Օգոստոսի 14-ին առցանց տեղի ունեցաւ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգների Հայ առաքելական եկեղեցու Արեւմտեան թեմի հայերէնի ուսուցիչների ավանդական հաւաքը, որին մասնակցեցին 70-ից աւելի ուսուցիչներ, տնօրէններ, հայագէտներ: Յոբելեանական 10-րդ ժողովը տարբերուած էր նախորդներից նրանով, որ ներկայները ոչ միայն Արեւմտեան, այլեւ ԱՄՆ Արեւելեան թեմից ու Ռուսաստանի Դաշնութիւնից էին:

Հաւաքը բացուեց թեմակալ առաջնորդ, գերաշնորհ Տ. Յովնան Արք. Տէրտէրեանի օրհնութեան խօսքով եւ ընդհանրական աղօթքով: Աշխատաժողովը կազմակերպել էին Արեւմտեան թեմի շաբաթօրեայ դպրոցների հոգեւոր տեսչութիւնը եւ գիտակրթական յանձնախումբը: Վերջինիս պատասխանատու դոկտոր էլլի Անդրէասեանն ամփոփ ներկայացրեց շաբաթօրեայ վարժարանների ձեռքբերումները, կրթական-մանկավարժական

խնդիրները: Հոգեւոր տեսուչ, բարեշնորհ Յովհաննէս սարկաւազ Գուժրույեանը հակիրճ ներկայացրեց օրուայ բանախոսներին, որոնք Հայաստանից էին միացել հաւաքին:

«Հայաստանի ներկայ լեզուավիճակը» թեմայով խօսեց ՀՀ Լեզուի կոմիտէի նախագահ, պրոֆեսոր Դաւիթ Գիւրջինեանը: «Հայկական կրթական միջավայր. ավանդույթ եւ հնարաւորութիւններ» թեմայով խօսեց «Սփիւռք» գիտակրթական կեդրոնի տնօրէն, պրոֆեսոր Սուրէն Դանիէլեանը: Բանախօսութիւններն ամփոփուեցին հարց ու պատասխաններով եւ քննարկումներով:

Աշխատաժողովի ավարտին Յովնան սրբազանը գնահատանքի ջերմ խօսք ասաց բանախօսներին եւ մայրենի լեզուի մշակներին՝ առաջարկելով շարունակել համագործակցութիւնը այլ ձեւաչափերով եւս:

Տեղի Ունեցաւ Արեւմտեան Թեմի Տիկնանց Միութեան Կեդրոնական Խորհուրդի Ընդլայնուած Ժողովի Նիստը

13 Օգոստոս, 2021-ին Առաջնորդարանի «HAMBAR FAMILY» սրահին մէջ տեղի ունեցաւ Արեւմտեան Թեմի Տիկնանց միութեան կեդրոնական խորհուրդի ընդլայնուած ժողովի նիստը:

Ժողովը բացուեցաւ Առաջնորդ Սրբազան Հօր՝ Գերաշնորհ Տ. Յովնան Արք. Տէրտէրեանի աղօթքով եւ օրհնութեան խօսքով: Օրուան գլխաւոր բանախօսը Օքլենդի Սուրբ Վարդան Հայց. եկեղեցու տիկնանց միութեան փոխտնայտեւ Տիկին Լիզա Մանուկեանն էր, ով ժողովականներուն ներկայացրեց այս եւ անցնող տարուած քորոնա ժահրի ընթացքին

ստեղծուած զանազան դժուարութիւններու՝ գործազրկութեան, միայնութեան եւ նմանօրինակ զանազան երեւոյթներու դեմ պայքարի մասին:

Ժողովի վերջաւորութեանը Առաջնորդ Սրբազան Հայրը բարձր գնահատեց Արեւմտեան Թեմի Տիկնանց միութեան կեդրոնական խորհուրդի գործունէութիւնը՝ գլխաւորութեամբ խորհուրդի նախագահուհի Տիկին Գլատիս Սարոյեան, Արեւմտեան թեմին իրենց անսահման նուիրումի եւ յանձնառութեան համար, ապա Սրբազան Հայրը իր խօսքը եզրափակեց «Հայր Մեր» եւ «Պահպանիչ» աղօթքներով:

Massis Weekly

Volume 41, No. 31

Saturday, AUGUST 28, 2021

PM Nikol Pashinyan Presents Government's 2021-2026 Action Plan

YEREVAN-- The Armenian parliament began on Tuesday debates on the government's program of activities designed for 2021-2026.

The program consists of 6 sections: security and foreign policy, economy, development of infrastructure and human capital, law and justice and institutional development.

In presenting his government's action plan in the National Assembly, Prime Minister Nikol Pashinyan spoke about opportunities of ending Armenia's transport blockade that has lasted for three decades due to a protracted conflict with Azerbaijan over Nagorno-Karabakh.

The unblocking of transport links in the region should be one of the priorities of Armenia's foreign

policy, but should not come at the expense of the security and vital interests of Armenia and Nagorno-Karabakh, Pashinyan said.

One of the provisions of the November 9, 2020 trilateral statement of the leaders of Armenia, Azerbaijan and Russia that put an end to six weeks of deadly fighting over Nagorno-Karabakh mostly on Baku's terms commits the sides to unblocking all economic and transport links in the region. The document specifically refers to a link between mainland Azerbaijan and its western exclave of Nakhichevan.

Azerbaijan has interpreted this provision as an opportunity to get a corridor via Armenia's southern Syunik

Continued on page 2

US Ambassador: Nagorno-Karabakh's Status Remains Unresolved

YEREVAN — The United States has again called for a negotiated settlement of the conflict over Nagorno-Karabakh, this time raising the issue of the region's status.

U.S. Ambassador to Armenia Lynne Tracy said while visiting the country's Syunik region that the consequences of the recent war in Nagorno-Karabakh have not been overcome and that the conflict remains unresolved because the status of the region remains to be decided.

"We will continue to work through our position as an OSCE Minsk Group Co-Chair to work towards that goal of bringing down violence, of de-escalation so that we can get to some of the other very critical issues that need to be discussed," the American diplomat told reporters in Syunik, stressing that this includes the elimination of consequences of the war and

final settlement of other issues.

Commenting on security issues and border incidents, the Ambassador said she has already spoken on these issues, the State Department has also spoken from Washington on these issues on several occasions.

"I think you may also know that in July I visited Gegharkunik and one of these border areas where there have been tensions and violence. Let me just make very clear: we are calling for de-escalation and a separation of forces to try to bring down the violence," the Ambassador said.

The US Ambassador noted that the solution of these issues is very important because civilians appear in the middle of the conflict and are being affected in terms of their safety and security in their own homes. "This is

Continued on page 4

ACA Urges No on California Governor Recall

GLENDALE -- The Armenian Council of America, after much consideration and research, have determined that removing California Governor Newsom and replacing him with an untested and unprepared alternative would be a disaster. It would doom the state to months of political and bureaucratic dysfunction and economic uncertainty. Given that the majority of Armenian Americans in the United States live in California, this is unacceptable.

While pandemic response has been his top responsibility over the last year and a half, Newsom has also started work on solving some of the state's most intractable problems, using the state's historic budget surplus to fund programs to help individuals and businesses recover from the pandemic, build more affordable housing, house the state's unsheltered, and prevent and fight wildfires. All these programs would be hampered or outright disregarded with a successful recall, due to most of the 46 candidates vying to replace Newsom, being utterly unqualified.

In addition to all of the above mentioned programs that are domestic

in nature, Newsom's executive order which requires, by 2035, all new cars and passenger trucks sold in California be zero-emission vehicles, which would in all intents and purposes be expanded to the rest of the United States, would also be halted. This would give despotic states, such as Azerbaijan, who's primary source of income to wage war is through the sale of oil, a reprieve to continue using oil as a repressive tool internationally.

For all of the above reasons, the Armenian Council of America urges Armenian Americans living in California to vote no to recalling the California Governor on September 14.

Ararat Mirzoyan Appointed New Armenian Foreign Minister

YEREVAN -- Former Armenian Parliament Speaker Ararat Mirzoyan has been appointed foreign minister by a decree signed today by President Armen Sarkissian upon the proposal of Prime Minister Nikol Pashinyan.

The post of Armenia's foreign minister remained vacant since late May when Ara Ayvazian resigned over apparent policy disagreements with Pashinyan. All of Ayvazian's four deputies followed suit.

In mid-July Pashinyan relieved Armen Grigoryan of his duties as secretary of the Security Council. Grigoryan was later appointed first deputy foreign minister acting as foreign minister.

Pashinyan signed a decree on August 19 reappointing Grigoryan as secretary of the Security Council.

The 41-year-old politician has served as speaker of the parliament of the previous convocation that was dissolved in May paving the way for snap parliamentary elections amid a political crisis triggered by Armenia's defeat in

last year's war against Azerbaijan over Nagorno-Karabakh.

In the early hours on November 10, 2020, shortly after the announcement of a Russian-brokered ceasefire agreement with Azerbaijan requiring significant concessions from Armenia, Mirzoyan was attacked by an angry mob as protesters opposing the deal seized the parliament building. Mirzoyan then was hospitalized with serious injuries.

Defense Minister: Armenia to Purchase and Manufacture Advanced Weapons Systems

MOSCOW -- Armenian Defense Minister Arshak Karapetyan met with managers of large arms manufacturing companies of Russia during his visit to Moscow shortly after getting assurances from his Russian counterpart about continued military assistance to Yerevan.

On August 23, the Armenian defense minister attended the opening ceremony for the Army-2021 military-industrial exhibition and the International Army Games that was held at the Russian Patriot Center near Moscow.

According to the Armenian Defense Ministry, on the same day Karapetyan held a number of meetings with the heads of major Russian military-industrial companies to discuss "a number of issues of mutual interest."

"Karapetyan then discussed the whole range of issues of Armenian-Russian military-technical cooperation with director of the Russian Federal Service for Military-Technical Cooperation Dmitry Shugayev and director of the Rosoboronexport Company Alexander Mikheyev," the Armenian ministry said.

Talking to media while in Russia, Karapetyan said that Armenia intends

to purchase only modern types of weapons. "It is better for us to have fewer, but quality weapons to know for sure that these weapons will work," he stressed.

The minister also said that Armenia will seek to have its own weapons production, adding that in this the country has support in terms of joint ventures. "We will do it quickly. As a nation we should be able to produce our own weapons," Karapetyan said.

On August 23, the ministry also reported that Deputy Defense Minister Karen Brutyan was in Moscow to sign contracts in the military-technical sphere and negotiate deliveries.

The contacts of Armenian officials with representatives of major Russian arms industry companies come after an August 11 meeting between Karapetyan and Russian Defense Minister Sergey Shoigu in Moscow.

During that meeting Shoigu said that Russia will continue to help Armenia reform and modernize its armed forces. "We can consider that the process of arms supplies to Armenia has started," the Russian defense minister said as he handed a dagger as a gift to his Armenian counterpart.

PM Nikol Pashinyan Presents

Continued from page 1

region to Nakhichevan and farther to Turkey. Armenia has insisted, however, that no transport link should have the status of a corridor.

"This is a serious opportunity to break the blockade of the Republic of Armenia that has been going on for about 30 years. This is not a simple process; it is aggravated by the provocative statements of the Azerbaijani side about corridors," Pashinyan said in parliament, again emphasizing that neither the November 9, 2020 nor the January 11, 2021 trilateral statements contain any expression, reference or wording about a corridor through the territory of Armenia.

"It is about something else. Just as Armenia should get a road through Azerbaijan to be linked with Russia and Iran, so Azerbaijan should get a road through Armenia as a transport link between its western regions and Nakhichevan," the Armenian prime minister said.

Pashinyan acknowledged that opening up regional transport links

contains certain risks for Armenia's interests.

"That is why we have mentioned in the government's program that while this unblocking should be one of the priorities of Armenia's foreign policy, the process should not take place at the expense of the security and vital interests of Armenia and Artsakh (the Armenian name for Nagorno-Karabakh)," Pashinyan said. "If we want to create a favorable regional environment around Armenia, we ought to make Armenia a favorable environment for the region, but on the principle of reciprocity -- no more, no less. This is our strategic security challenge."

The Armenian premier said that stability and peace in the region are his government's long-term strategy, while the deepening and normalization of relations with neighboring countries will be one of the major directions of its foreign policy.

"The deepening of hostility is a threat to the stability and security of the region. Overcoming hostility can become an axis of the regional foreign policy agenda," Pashinyan said.

Armenia's Elina Danielian Wins European Individual Women's Chess Championship

LASI, ROMANIA -- Armenia's Elina Danielian has won the European Individual Women's Chess Championship in the Romanian city of Iasi after a final-day victory over Estonia's Mai Narva.

Danielian and Ukraine's Iulija Osmak both had eight points going into the 11th round of fixtures, but Osmak's second consecutive draw against Georgia's second seed Bela Khotenashvili saw her have to settle for second place with an unbeaten record at the tournament and 8.5 points.

The fifteenth seed Danielian finished on nine points from a possible

11, and was also unbeaten having won seven and drawn four of her matches.

Poland's Oliwia Kiolbasa, the 43rd seed, finished third after a draw with Ukrainian Nataliya Buksa.

Nine players finished the championship on 7.5 points, headed by Armenia's Anna M. Sargsyan thanks to her win against Slovenia's Laura Unuk.

The top 10 players have qualified for the International Chess Federation (FIDE) Women's World Cup, while Sargsyan, as the best under-20 player, has earned a place at the FIDE Women's Grand Swiss 2021.

Armenia Drafts Reservists Amid Border Tensions with Azerbaijan

YEREVAN — The Armenian Defense Ministry has announced its decision to draft first-order reservists amid continuing tensions along the border with Azerbaijan in which at least five Armenian soldiers were killed and six wounded since late July.

In a statement released on Friday the ministry said that three-month training assemblies for reservists will commence on August 25 and during this training they may also be involved in combat duty, if necessary.

The ministry did not say exactly how many people will be mobilized, but reported that as many as 110 vehicles will be used for transportation purposes during the training assemblies.

It is clear from the ministry's press release that the announced draft concerns reservists — privates, non-commissioned officers and officers — who are aged below 35 and served in the army for at least a year or have combat experience regardless of the length of service.

"These citizens will be considered military personnel for the entire period of their participation in training assemblies, will enjoy all the social benefits provided for military personnel, their civilian jobs will be retained for them, and they will also be paid for each month of training. Participation in trainings will be counted as a period of military service or general work experience according to the calendar," the Defense Ministry said, warning that reservists evading the draft will be prosecuted.

In May, Yerevan accused Baku of deploying its troops inside sovereign Armenian territory near areas that had not been under Azerbaijani control for nearly three decades.

Border areas in Syunik, Gegharkunik as well the Yerashk section of Armenia's frontier with Azerbaijan's western exclave of Nakhijevan have seen deadly skirmishes between the two countries' militaries in recent days and weeks.

CalPERS Restricts Investments in the Republic of Turkey

SACRAMENTO – The California Public Employees' Retirement System (CalPERS) made a decision that significantly reduced their exposure to investments currently held in Turkey. The action translates into over a \$100 million reduction in CALPERS currency and equity exposure to Turkish issued securities, which brings the total current exposure to under \$2 million. Assemblymember Chris Holden, who introduced legislation that would stop future investments in Turkey by the State's retirement funds – AB 1019, commended the decision.

"CalPERS' decision to reduce their investment in Turkey should be commended," said Assemblymember Chris Holden. "A genocide denying and human rights abusing country is the last place our State's investments should be held. I thank CalPERS for doing the right thing and encourage them to stop all future investment in Turkey."

"California continues to take significant and historic steps to end the practice of divestment from countries that violate principles of human rights," stated Senator Anthony Portantino. "This week CalPERS took important, proactive action and did the right thing by initiating the process of eliminating their holdings in Turkey. I am grateful to the community and all the activists for their tireless efforts and tenacity to push forward on divestment and to the CalPERS Board for responding to our

collective plea."

"This is a historic and important action by CalPERS. Turkey should not be benefiting from the wages of the Armenian American public employees in California," stated Senator Scott Wilk. "I am grateful to both CalSTRS and CalPERS for responding to our effort and the Armenian American community that joined us in this successful effort."

The CalPERS action followed a similar path taken by the State Teachers' Retirement System (CalSTRS).

Earlier this year, Assemblymember Chris Holden introduced the Stop Investment in Turkey Act, AB 1019, that will mandate the state stop all new investments or renew existing investments issued or owned by Turkey. The legislation is currently in the Assembly Committee on Public Employment and Retirement.

The State of California has a long history of divesting from countries that violate human rights. In 1986, Governor George Deukmejian condemned South Africa's apartheid policy by signing California's divestiture law, aimed at pressuring the government to end its system of racial segregation. In 2008, Governor Arnold Schwarzenegger signed a Sudan divestment bill due to the ongoing genocide in the Darfur. Students from the University of California successfully lobbied the UC to divest from Turkey in 2017.

NBA Star Enes Kanter Receives Death Threats After Speaking Out About the Armenian Genocide

BOSTON -- Boston Celtics center Enes Kanter has responded to death threats he has received in the wake of speaking out about the Armenian genocide that took place in the early 20th century.

"I AM NOT SCARED," Kanter wrote at the end of a message on Twitter:

Earlier in the day, Kanter posted a message calling for his home country of Turkey and President Recep Tayyip Erdogan to face its past and present crimes.

"It's time to destroy all the walls and start building peace and bridges of love between two beautiful countries," said Kanter.

"As part of my wish to stand up for human rights for all people, over the last few weeks I had a chance to

meet several well-respected historians and scholars and it was eye opening to learn more about the Armenian Genocide and face my ignorance," Kanter said in a post on social media.

"The education System in Turkey is nationalist, biased and ignored

Consul General Armen Baibourtian Presented Armenia's Medal of Gratitude to Paul Krekorian

LOS ANGELES - On August 19, Consul General of Armenia in Los Angeles Ambassador Armen Baibourtian presented Los Angeles City Councilmember Paul Krekorian with the Medal of Gratitude, one of the highest official awards of Armenia. It was awarded by the President of Armenia upon the recommendation of the Prime Minister. The awarding ceremony took place in the Council Chambers of the Los Angeles City Hall. "For his years-long Armenian-focused activities and significant contribution towards strengthening and enhancing the Armenian-American friendly relations, the Los Angeles City Councilmember Paul Krekorian is hereby awarded with the Medal of Gratitude of the Republic of Armenia", is noted in the presidential decree.

During the award presentation ceremony, Ambassador Baibourtian underlined in his speech that Councilmember Paul Krekorian is awarded with this prestigious medal for his boundless and unwavering devotion towards the welfare of the Homeland and highly appreciated his work in both capacities of an Assemblymember of the California State Assembly and a Councilmember of the Los Angeles City Council. He reminded that Los Angeles is the second largest city of the United States. The Consul General emphasized the valuable contribution of Paul Krekorian to the strengthening of Armenia-California bonds and his input in addressing issues facing the Armenian community, as well as his efforts in supporting Armenia and Artsakh.

Due to Councilmember Krekorian's efforts, the Los Angeles City Council adopted the Los Angeles-Shushi Friendship City agreement back in 2012. The Los Angeles City Council recognized the independence of the Republic of Artsakh as a sovereign state in 2013 by adoption of a special resolution. Consul General Baibourtian stressed the importance of the Los Angeles City Council's condemnation of the war unleashed by Azerbaijan with the assistance of Turkey in 2020 and the City's demand to stop the aggression against the Armenian people through several resolutions. "Within the first days of the Artsakh War in the fall of 2020, Paul Krekorian began to unite and consoli-

millions of people's sufferings. At the point where I am today, I share the pain of millions of Armenians. I believe

date California American political and state leaders in pursuit of ending the Azerbaijani unleashed war against Artsakh. As a result, on October 5, 2020, U.S. Congressmen, California Assembly leaders and members, and Los Angeles City Council leaders and elected officials spoke at a joint press conference at the LA City Hall. During the 44-day war and in its aftermath, thanks to Paul Krekorian, the Los Angeles City Council unanimously adopted a resolution confirming the support of the City of Los Angeles to the people of the Republic of Artsakh. At Paul Krekorian's initiative, the Los Angeles City Council unanimously adopted yet another resolution, in which it demanded Azerbaijan to immediately release the Armenian prisoners of war (POWs) and captured civilians. Moreover, November 9th was declared as a Day of Remembrance and Commemoration of the victims of Azerbaijan's aggression against Artsakh.

Ambassador Baibourtian also stated that during the days of the Artsakh war, mainly due to the efforts of Councilmember Krekorian and the entire City Council, the American lobbying company "Mercury" stopped its cooperation with Turkey. Consul General Baibourtian also noted that Krekorian was instrumental in addressing certain issues of the Armenian community of America. For instance, thanks to Krekorian, the Armenian language was also included in the list of printed electoral materials. Ambassador Baibourtian also stressed that Paul Krekorian organized a very warm reception at the Los Angeles City Hall extended hospitality to the Prime Minister of Armenia at Grand Park in September 2019. "All these facts testify towards a very important contribution to the Armenia-United States relations, for which we express our profound appreciation to him today," said Ambassador Baibourtian.

LA City Councilmember Paul Krekorian, in his turn, expressed gratitude for receiving the high award of the Republic of Armenia. He noted that he just fulfilled his duty as an Armenian and expressed his readiness to always stand by Armenia and Artsakh. "We should always be with our Homeland and cherish it."

Turkey must face its past and present

Aurora Strengthens Presence in Artsakh

The Aurora Humanitarian Initiative continues to expand the Aurora for Artsakh program and has launched another call for applications for the projects to join the program. As humanity observes the World Humanitarian Day, the Initiative is also glad to announce that its new office has been opened in Stepanakert, Artsakh to streamline Aurora's local humanitarian activities, strengthen its presence in the region, and support Artsakh's international standing.

Through the Aurora for Artsakh program, the Aurora Humanitarian Initiative helps the people of Artsakh facing a grave humanitarian crisis in the aftermath of the 2020 Artsakh (Nagorno-Karabakh) war. Initially focused on providing urgent aid to the people affected by the war, today the program assists projects that support and facilitate the region's long-term social development. Any organization in need of assistance on the ground working in this specific field is invited to submit an application.

"Establishing an Aurora office in Stepanakert proves that we are here for the long haul. Dozens of local and international partners have joined our program, and it's crucial to put those projects in the global context and to link it to the current situation in Artsakh. It's not just an office; it's a space for stakeholders to come and share their experiences, making sure all humanitarian efforts in the area are well-coordinated. Such cooperation formula can not only help Artsakh, but become an example for everyone around the world," noted Ruben Vardanyan, Co-Founder of the Aurora Humanitarian Initiative. Mr. Vardanyan visited the new office earlier this month.

Since the launch of the humanitarian aid program for Artsakh, Aurora has already allocated almost \$1,740,000 to support 80 projects in Artsakh implemented by 55 local and international partners and to provide urgent humanitarian assistance to the people of Artsakh through the Hayastan All Armenian Fund. More than 130,000 people have already benefitted from the program. The Aurora for Artsakh program also includes bringing the world leading humanitarians like Yazidi activist Mirza Dinnayi and Founder of Médecins Sans Frontières Bernard Kouchner to the region to find new opportunities to help the local people and to ensure effective solutions on the ground.

"Aurora continues to make the shift to focusing on development projects, and this new office will allow us to remain in tune with the long-term needs of the local population. We encourage all organizations with projects that improve the socio-economic conditions of the displaced families, foster the youth's professional skills, promote the development of human capital, and otherwise bring about sustainable change to apply for participation in the program. We are positive this will contribute to the empowerment of local communities and our homeland," said Head of the Aurora for Artsakh program Narine Aghabalyan who is in charge of the new office.

Applications from the projects requiring financial support and interested in participating in the Aurora for Artsakh program are accepted online till August 31, 2021. A filled in application form (in English or Armenian) should be e-mailed to n.ghabalyan@auroraprize.com. Potential partners must meet the criteria noted above.

NBA Star Enes Kanter

Continued from page 3

crimes. I also strongly believe that democracy will eventually come to Turkey one day and I will then bind up the wound of millions of people, including Armenians and other minorities," the NBA star continued.

He added that "dictator Erdogan is a threat to regional peace and like of other tyrants he will lose power and

face justice". "He is destroying democracy and freedoms for all the people," Kanter added.

The player revealed plans to hold a basketball camp in Los Angeles "for Armenian brothers and sisters" next week.

"This is the first step for building peace and bridges of love between two beautiful countries. It's time to destroy all the walls and open hearts to each other," he concluded.

Nagorno-Karabakh's Status Remains Unresolved

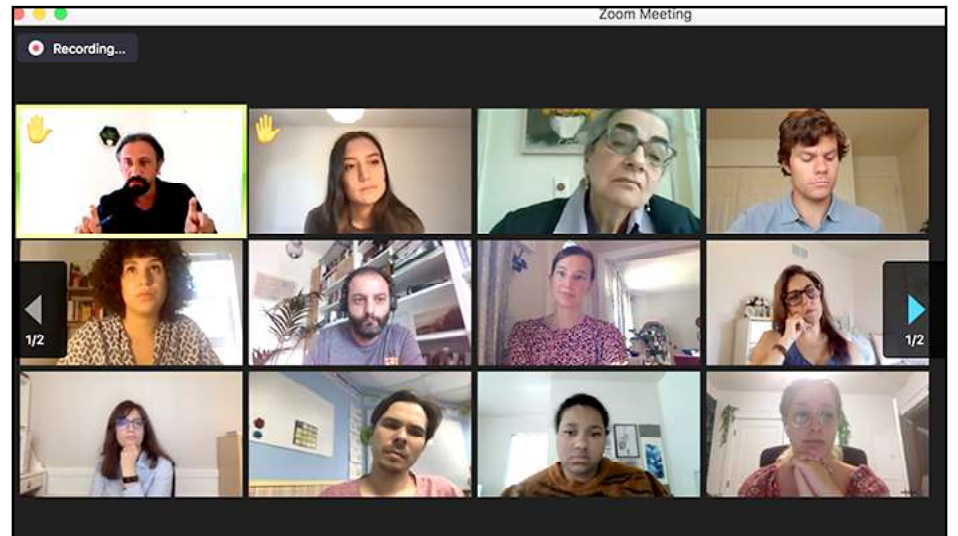
Continued from page 1

why there is such urgency in addressing these issues," she added.

The United States has repeatedly

called on Armenia and Azerbaijan to return as soon as possible to substantive talks under the auspices of the Minsk Group Co-Chairs to find a comprehensive solution to the issue.

The Zoryan Institute Celebrates Completion of 2021 Genocide and Human Rights University Program

This year, for the safety of our students, staff and faculty, the Zoryan Institute had the exciting opportunity to offer its annual (18 years & counting!) Genocide & Human Rights University program, virtually.

GHRUP 2021 welcomed a fantastic group of 14 students from a range of academic backgrounds whose informed and dynamic contributions fueled active and gainful discussion. Over the last two weeks, together with the faculty, students examined theories of genocide, international law, the development of human rights in addition to case studies ranging from the Armenian genocide to the genocide of the Rohingya.

The Zoom platform provided a fantastic opportunity for students to connect, share resources, book recommendations and pose questions to one another through the live chat. Small group work in Zoom breakout rooms produced lively discussions that highlighted the academic range and caliber of the group.

Although we couldn't be together in person, virtual social activities allowed the group to come together and connect over their shared passion for the field. We thank the 2021 GHRUP class for their dedication and engagement and look forward to the ways in which they'll shape the field as genocide and human rights scholars of the future! Thank you to all the faculty for giving their time to this program, and to our generous donors who helped to make it happen!

The students had very positive things to say about their time in the course:

"The fluidity with which we

moved across concepts, analyses, and examples of and pertaining to genocide. The depth that we reached each day during a session and the way it was further expanded upon as Dr. Apsel and each of the participants connected the themes across an array of topics, was also a great strength of the program."

"One of the strengths of the course was bringing in people from all areas of study. Not just the presenters, but also students, who have such a vast background and can provide other insights into genocide and human rights that others in certain fields may not have considered before."

"While this course ran for most of the day, it did not feel tedious or monotonous. I was often surprised at how quickly the time would pass by, which speaks to the richness of the content."

Capping off two weeks of intensive learning and discussion was the graduation and closing ceremony. Joined by faculty, staff and Zoryan friends, we celebrated the students' dedication and commitment to Genocide & Human Rights Studies. The 2021 GHRUP class joins a vast and accomplished GHRUP alum network of over 400+ scholars around the world who have carried the lessons and connections made at GHRUP into their careers.

You can support the education of the next generation of Genocide and Human Rights scholars by sponsoring a unit at the GHRUP 2022, or by providing a scholarship to a deserving graduate-level student. Visit www.zoryaninstitute.org/donate to learn more and to donate today.

The Zoryan Institute

Official Yerevan has repeatedly expressed readiness to engage in such talks. Earlier this month Armenian Prime Minister Nikol Pashinyan even said that Yerevan was ready for talks at the high and highest levels and expected "specific proposals."

Meanwhile, Azerbaijani President Ilham Aliyev has repeatedly stated that after last year's 44-day war Baku considers the Karabakh conflict resolved and sees no reasons to continue to talk about the region's status as part of the OSCE Minsk Group.

Instead, he has suggested that Armenia and Azerbaijan start working on a comprehensive peace treaty that would include recognition of each other's Soviet-era borders, including

Karabakh as Azerbaijani territory.

Foreign Minister of NKR Davit Babayan considers the U.S. ambassador's statement in Syunik very important.

He said that since the three co-chairs of the OSCE Minsk Group, which also includes Russia and France, believe that the issue of Nagorno-Karabakh's status remains unresolved and that it is still on the agenda, Aliyev "cannot achieve the realization of his expansionist plans."

"France has said it, Russia has said it several times, Putin has said that the status of Karabakh is a complicated issue and should be left to the future, that is, with that he emphasized that this issue is not closed and is still on the agenda," Babayan said.

Վազգէն Առաջին՝ 18 Օգոստոսի, 1994թ. In Memoriam

1994-ի Օգոստոսի 18-ին երկարատեւ հիւանդութիւնից յետոյ վախճանուեց Ամենայն Հայոց կաթողիկոս, Հայաստանի ազգային առաջին հերոս Վազգէն Առաջինը: Ամենայն Հայոցի աթոռը նա զբաղեցրեց գրեթէ 40 տարի՝ 1955-ից մինչեւ 1994:

Մահուանից շաբաթներ առաջ՝ Յուլիսի 29-ին, Լեւոն Տէր-Պետրոսեանը «ազգային եւ հոգեւոր արժէքների պահպանութեան ու զարգացման գործում դրսեւորած անձնուրաց նուիրումի եւ մատուցած բացառիկ ծառայութիւնների համար» Ամենայն Հայոց կաթողիկոս, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Վազգէն Առաջինին շնորհեց «Հայաստանի ազգային հերոս» ՀՀ բարձրագոյն կոչում՝ յանձնելով հայրենիքի շքանշան:

Մէկ օր անց՝ Յուլիսի 30-ին, նախագահ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանը, Գերագոյն խորհրդի նախագահ Բաբգէն Արարքեանը, հանրապետութեան փոխնախագահ Գա-

ծին», «իբրեւ ժողովրդականութիւն վայելող հեղինակութիւն, համազգային գարթօնքի փորձութիւններով լի տարիներին նա իմաստուն յորդորներով շրջահայեաց գործողութիւնների է կոչում իր հօտին, ամենայն կարեկցութեամբ աջակցութիւն ապահովում բազմահազար հայ փախստականներին, գոտեպնդում ԼՂ ազատամարտի գինուորներին: Նրա հայրական օրհնութեամբ կնքուեց Հայաստանի անկախութեան հանրաքուէի վաւերագիրը», «Վեհափառ Հայրապետը մեծագոյն աւանդ ունեցաւ «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի ստեղծման գործում»:

Մայր Աթոռի դիւանը տարածեց հաղորդագրութիւն. «Յունիս ամսից ի վեր Նորին Սրբութիւնը երեւանի կաթողիկոսական առանձնատանը գտնուում էր անկողնային վիճակում: Օգոստոսի 17-ի երեկոյեան Վեհափառ Հայրապետի առողջական վիճակը կտրուկ վատ-

հողին է յանձնում եւ դէպի երկնային արքայութիւն ճանապարհում իր ամենամեծ երախտաւորներից մէկին՝ Վազգէն Ա. Ամենայն Հայոց կաթողիկոսին: Վեհափառ Հայրապետի շուրջ քառասունամեայ գահակալութիւնը, որ համընկաւ ստալինեան բռնապետութեան թօթափման, մտքի ազատագրման ու մարդկային արժէքների վերականգնման տառապալին տարիներին, եղաւ համակ նուիրումի, եկեղեցական բարեշինութեան եւ ազգային գարթօնքի լիապարփակ ժամանակաշրջան:

Եւ թէեւ այդ ժամանակաշրջանում մակընթացութիւններին յաջորդեցին նաեւ տեղատուութիւններ, ձեռնարկուեցին մտքի ու խղճի ազատութեան նորանոր սահմանափակումներ, բորբոքուեցին անհարկի ներկեղեցական տարածայնութիւններ, բայց Վեհափառ Հայրապետը, միշտ գտնուելով Ամենայն Հայոցի բարձրութեան վրայ, իր իմաստուն եւ հաւասարակշռուած գործունէութեամբ, անվրէպ ձեռնարկներով ու ծանրակշիռ խօս-

բոլոր ժամանակաւոր ու անցողիկ խնդիրներից, անչափ ոգեւորուեց «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի ստեղծման գաղափարով եւ իր անձնական օրինակով ու անմիջական մասնակցութեամբ քաջալերեց նրա յաջող ընթացքը:

Չնայած երկրի ներկայ տխուր իրավիճակին, առկայ հսկայական դժուարութիւններին, սոցիալ տնտեսական ծանր խնդիրներին՝ Վեհափառ Հայրապետը, օժտուած լինելով հիմնականն ու երկրորդականը, անցողիկն ու մնացունը գանազանելու բացառիկ շնորհով, մինչեւ վերջին շունչը մնաց լաւատես՝ հայ ժողովրդի եւ Հայաստանի Հանրապետութեան ապագային նկատմամբ:

Հայ Առաքելական Եկեղեցու 1700 ամեայ պատմութեան մատենում Վազգէն Վեհափառը երջանկութիւնն ունեցաւ դասուելու հազուադէպ կաթողիկոսների շարքը, ովքեր իրենց ազգին ծառայեցին Հայոց անկախ պետականութեան գոյութեան պայմաններում՝ դրանով հնարաւորութիւն ձեռք բերելով բազմապատկելու հովուա-

քով կարողացաւ եկեղեցին ու իր հօտը հեռու պահել աղէտալի փորձութիւններից եւ անվերականգնելի կորուստներից:

Դրա համար պահանջուում էր, իհարկէ, երկաթեայ կամք, ծով համբերութիւն, խոր իմաստութիւն ու հեռատեսութիւն՝ յատկանիշներ, որ նախախնամութիւնը, բարեբախտաբար, Վեհափառին չէր զլացել:

Հասուն կեանքի աւելի քան եօթնասուն երկարուճիգ տարիների ընթացքում զգալիորտ հայրապետը լիովին կիսեց իր ժողովրդին բաժին ընկած բոլոր տառապանքները եւ հայրենասիրական պարտքի ու հովուապետական պատասխանատուութեան բարձր գիտակցութեամբ ջանաց ամոքել նրա ցաւերը, թեթեւացնել նրա բազմազան հոգսերը:

Վազգէն Վեհափառը, սակայն, բախտն ունեցաւ նաեւ վայելելու իր ժողովրդի տարած յաղթանակները, հրճուելու նրա յաջողութիւններով, վերապրելու գանգուածային ներգաղթի ոգեւորութիւնը, մասնակցելու յետպատերազմեան Հայաստանի շէնսացմանը, ականատեսն ու նեցուկը լինելու արցախահայութեան հերոսամարտի եւ ողջունելու Հայոց պետականութեան վերականգնումը:

Երիտասարդական աւուճումը նա լծուեց նորանկախ հանրապետութեան ամրապնդման սրբազան գործին՝ այն վեր դասելով մնացեալ

պետական գործունէութեան արդիւնքները: Վեհափառն այսպիսով իր անձնական օրինակով եւս մէկ անգամ հաստատեց ազգի բնականոն գոյութեան երկու անհրաժեշտ պայմանների՝ պետութեան եւ եկեղեցու ճակատագրի միասնութեան անառարկելի ճշմարտութիւնը:

Նա թողեց, սակայն, նաեւ անկատար մի երազ, որի իրականացման համար թէեւ չինայեց որեւէ ջանք, մասնաւոր գահակալութեան վերջին տարիներին: Այդ երազը Հայ Առաքելական Եկեղեցու միասնութեան եւ աւանդական նուիրապետութեան վերականգնումն էր, որը որպէս սուրբ պատգամ յանձնուեց մեր սերնդի խղճին:

Վեհափառ Հայրապետը աշխարհից հեռացաւ խլեակ դարձած մարմնով, բայց նրա փառաւորուած հոգին գնաց ճախրելու երկնային արքայութեան մէջ՝ Լուսաւորչի, Սահակի, Մեսրոպի, Ներսես Շնորհալու, Խրիմեան Հայրիկի անմահ հոգիներին թեւանցուկ:

Վազգէն կաթողիկոսի լուսաւոր կերպարը յաւերժ կը մնայ իւրաքանչիւր հայի բաբախող սրտում՝ որպէս եկեղեցաշինութեան, անձնուիրութեան, հայրենասիրութեան եւ հաստատունութեան անանց խորհրդանիշ, իսկ նրա աղօթքները որպէս պահպան հրեշտակներ մշտապէս կը հսկեն մեր փշոտ ուղին»:

Պատրաստեց
ԹԱԹՈՒԼ ՅԱՎՈՒԲԱՆ

գիկ Յարութիւնեանը եւ վարչապետ Հրանտ Բազրատեանը այցելեցին Վեհափառին՝ նրան յանձնելու «Հայաստանի ազգային հերոսի» կոչման հրամանագիրը:

Օգոստոսի 18-ին Տէր-Պետրոսեանը հրամանագիր ստորագրեց, որով Օգոստոսի 26-ից մինչեւ յուղարկաւորութեան օրը՝ Օգոստոսի 28-ը, յայտարարուեց համազգային սուգ:

Հայաստանի նախագահի, Գերագոյն խորհրդի եւ կառավարութեան Օգոստոսի 18-ի համատեղ հաղորդագրութեան մէջ ասուում էր. «Հայ ժողովուրդը եւ Հայաստանեայց առաքելական եկեղեցին կորցրին իրենց մեծ երախտաւորին, որի շուրջ քառասունամեայ իր գործունէութիւնը ամբողջովին նուիրեց ազգային միասնութեան ամրապնդման, հոգեւոր վերածնութեան եւ հայկական պետականութեան վերականգնման վեհ գոր-

թարացաւ: Թէեւ զգացում էր գիտակցութեան առկայութիւն, սակայն Վեհափառ Հայրապետը աստիճանաբար կորցրեց խօսելու եւ արտայայտուելու կարողութիւնը: Երբ կացութիւնն այլեւս անյոյս էր, Վեհափառ Հայրապետը ընդունեց վերջին հաղորդութիւնը: Ամբողջ գիշեր Մայր Աթոռի միաբան եպիսկոպոսները հսկում էին Վեհափառ Հայրապետի մահճի մօտ՝ արօթքների, սաղմոսների եւ Նարեկի ընթերցանութեամբ: Ազգիս Վեհափառ Հայրապետը Օգոստոսի 18-ին առաւօտեան ժամը 7.15-ին, 86-ամեայ հասակում ի Տէր աւանդեց իր հոգին: Թող Տէրն իր յաւիտենական օթեւանի մէջ ընդունի երջանկայիշատակ Վեհափառի հոգին»:

Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի խօսքը Վեհափառի յուղարկաւորութեան ժամանակ. «Այսօր սգացող հայ ժողովուրդը հայրենեաց սուրբ

Դասական Յունարեւմտի եւ Դասական Գրաբարի Առանձնայատկութիւններէն «Այլ փրկեա՛ Ձմեզ ի շարէ»

ԶԱԻԷՆ Ա. ՔՅՆՅ. ԱՐՁՈՒՄԱՆԵԱՆ

Որոշիչ Յօդերու Գործածութիւնը

Նպատակս քարոզ մը խօսիլ չէ, այլ պարզ փնտրութիւն մը կատարելն է աղօթանուէր հաւատացեալի մը ուղղած մէկ հարցումին որպէս պատասխան: Լսած էր որ ոմանք «փրկեա՛ զմեզ ի շարէն» կ'արտասանեն փոխանակ «ի շարէ» ուղիղ ձեւին ինչպէս ինքս նաեւ լսեր եմ:

Երբ «Հայր Մեր» Տէրունական Աղօթքը կ'արտասանենք վերջաւորութեան «այլ փրկեա՛ զմեզ ի շարէ» թէ ոչ «ի շարէն» պէտք է ըսել, կը հարցնէր հաւատացեալը: Երկրորդ պարագային յատուկ եւ մասնաւոր «չարիք»ի մը կ'ակնարկուի երբ որոշիչ Ն գիրը կ'աւելցնենք ինչպէս «Փրկիչն մեր»: Մինչդեռ առանց «ն» որոշիչ յօդին «չարիք»ը կը հասկցուի իր աւելի լայն եւ ընդհանուր հասկացողութեամբ, այսինքն զմեզ «ամէն տեսակ չարիքէ ազատ» կ'աղերսուի քան թէ մէկ որոշ չարիքէ մը, ինչպէս չիրաւի աղօթքին նպատակն է:

Աշխարհաբարի թարգմանութեամբ հասկնալի կը դառնայ Ն եւ կամ Ը որոշիչ յօդերուն առատ օգտագործումը, բայց դասական գրաբար լեզուին մէջ նուազ կը հանդիպինք Ն գիրին իր նոյն պաշտօնով, ինչպէս «Տէրն մեր», «Արեգակն արդար», «բիտումն ի Հօրէ»: Իսկ Ը որոշիչ յօդը երբեք կապ չունի գրաբար լեզուին հետ, քանի ան միայն աշխարհաբարին կը վերաբերի: Նկատի ունենալ նաեւ, «ի Հօրէ» բացառական հոլովը, որուն ետին Ն որոշիչ յօդը դարձեալ քիչ անգամ կը տեսնենք գրաբար լեզուին մէջ, ինչպէս «ի Փրկչն մերմէ»: Գրաբար լեզուն բառին բացառական հոլովին ետին Ն գիրը ընդհանապէս չի կցեր: Հետեւաբար «ի շարէն» ձեւակերպումը խորթ է մեր գրաբարին:

«Այլ Փրկեա՛ Ձմեզ ի Չարէ»

Երբ մեր Ոսկեդարեան Թարգմանիչները Աստուածաշունչ Մատեանը գրաբարի թարգմանեցին, Տէրունական Աղօթքին մէջ «ի շարէ» թարգմանեցին, հակառակ անոր որ Յունարէն Եօթանասնից Սուրբ Գիրքը որմէ թարգմանեցին, «ի շարէն» գրած է: Մեր Թարգմանիչները քաջ գիտնալով հանդերձ յունարէն լեզուն պահեցին գրաբարի կառուցուածքը եւ այս կէտին մէջ չհետեւեցան յունարէն բնագրին: Անգլերէն թարգմանութեան մէջ ալ "Deliver us from evil" կը կարդանք եւ ոչ "from the evil": Յունարէնն ու Գրաբարը դասական լեզուներ ըլլալով բնականաբար ունին իրենց առանձնայատկութիւնները:

Որպէս հայերէն խօսակցական լեզու Թարգմանիչներն ու իրենց նախնիքը միայն գրաբարը գիտէին կամ ունէին, սորված ըլլալով հանդերձ յունարէնն ու ասորերէնը, որքան ատեն որ գիրերը տակաւին չէին հնարուած ու հաստատուած արտայայտելու համար լեզուին բառամթերքն ու քերականական կառուցուածքը, որուն վրայ գիրերու գիւտէն ետք պիտի հիմնէին առաջին թարգմանութիւնները: Անոնք պիտի չթարգմանէին յունարէն լեզուն իր առանձնայատկութիւնը, այլ պիտի թարգմանէին բովանդակութիւնը՝ հաստատուն գրաբար լե-

զուով որուն տիրապետած էին լիովին: Արդէն ուրիշ տարբերակ չկար այն ատեն գրաբարի կողքին:

Երբ կը կարդանք յունարէն «Հայր Մեր»ը առաջին տողերուն մէջն իսկ կը տեսնենք նոյն դրոշմը: Հոն «սուրբ եղիցի անունն քո» գրուած է, ինչպէս նաեւ «եկեցեց արքայութիւնն քո» «եղիցի կամ քն քո», մինչդեռ մեր թարգմանիչները գրաբարի հաստատ օրէնքներով կամ առանձնայատկութիւններով թարգմանած են «սուրբ եղիցի անուն քո», «եկեցեց արքայութիւն քո», «եղիցին կամ ք քո»: Չգիտեմ «եղիցին» բառին վերջին «ն» գիրը որ որոշիչ յօդ չէ, պարզապէս եղիցի բային յոգնակի երրորդ դէմքին խոնարհումն է, յոգնակի «կամ ք» բառին ենթակայ: Շատեր «եղիցի կամ ք քո» ըսելով կ'անցնին, փոխանակ բայը երրորդ դէմք յոգնակի կարդալով:

Նշելի է նաեւ յունարէն բնագրին կրկնապէս «որոշիչ» դարձնելու արտայայտութիւնը: Երբ արդէն «սուրբ եղիցի անուն քո» կ'ըսուի, հոն որոշապէս «քո» դերանունը ամբողջովին կը ճշդէ թէ որու անունն մասին է խօսքը: Նոյնպէս «արքայութիւն քո» եւ «կամ ք քո»: Որոշիչ յօդը աւելորդ կը մնայ երբ արդէն բնորոշուած է թէ որո՛ւն յատուկ են անոնք՝ ուղղակի «քո» դերանունով: Բնականաբար Յունարէն լեզուի առանձնայատկութիւններէն մին է այդ կրկնակի շեշտադրումը: Գրաբար լեզուն ուրեմն կը գատորոշուի իր ճկունութեամբն ու կարգմամբը:

Այս բոլորը կը հաստատեն սխալ գործածութիւնը երբ ոմանք «ի շարէն» կը նախընտրեն իբրեւ թէ շեշտելու համար «չարը»: Մինչդեռ ինչպէս ըսուեցաւ աղօթքը մէկ յատուկ շարիքի մասին չէ, շարիքը որպէս ամբողջութիւն, ամէն տեսակի չարիքէ փրկութիւն կը հայցուի: Ուրեմն հարցին պատասխանն այն է որ Ոսկեդարեան հնագոյն թարգմանութեան հետեւելով պիտի աղօթենք «այլ փրկեա՛ զմեզ ի շարէ» հայցելով: Առաւել եւս որեւէ մէկը պիտի չհամարձակի Աստուածաշունչ Մատեանէն գիր մը եւ ստորակէտ մը փոխելու եւ նաեւ Ոսկեդարեան թարգմանութիւնը «ճշդելու»: Քաւ լիցի: Բնագիրն ու իմաստը այս է:

Սողոմոն, Սիոն

«Վ» գիրը յատկապէս ընդգծեցի որովհետեւ «գրաբարագէտ» տիրացուներ եւ անհատ հոգեւոր հայրեր երբ կը կարդան Աւետարանէն երբեմն կը շեշտեն Սողոմոնի եւ Սիոնի անպաշտօն «վ» գիրը, զանոնք բարձրաձայն արտասանելով ցոյց տալու համար գրաբար գիտցած կամ չգիտցած ըլլալնին: Հոս դարձեալ յունարէն լեզուէն տառադարձութեան օրէնք մը կայ որուն մասին հետեւեալ բացատրութիւնը կ'ուզեմ տալ:

Սողոմոն անունը երեք հատ «ո» գիրեր ունի եւ տառադարձուած է յունարէն լեզուէն ուր առաջին երկուքը «օմիգրոն» են ու վերջինը «օմեկա»: Մեր թարգմանիչները նկատի ունէին որ հայերէն նորահնար գիրերուն մէջ միայն «Ո» գիրը կը ձայնէր որպէս համազօր, եւ գիտականօրէն կարելի չէր յունարէն երկու տարբեր գիրերուն դիմաց միեւնոյն գիրը հաւա-

սարեցնել: Ուստի հնարք մը ըրին ու «օմեկա» տառին համար հնարեցին «ով» բաղադրեալը, գատորոշելու համար «օմիգրոն»էն: Ոմանք շուտով պիտի ըսեն թէ մենք ունինք արդէն «օ» գիրը որ կրնար փոխարինել: Սակայն պէտք է գիտնալ որ Մեսրոպեան այբուբենին մէջ նման գիր մը գոյութիւն չունի, այլ միայն «աւ» բաղադրեալը, ինչպէս Պաւղոս (Պողոս) եւ կամ աւրէնք (օրէնք): Հետագային է որ «օ» եւ «ֆ» գիրերը աւելցած են

մեսրոպեան այբուբենի վերջաւորութեան: «Սիոն»ի պարագային նոյնպէս, եթէ մինչեւ դար մը առաջ «վ» գիրով կը գրէին, արդէն անպաշտօն եւ անձայն այդ գիրը անտեսուեցաւ ու հնչումը մնաց անաղարտ, Հետեւաբար կարդալ Սողոմոն եւ Սիոն ու նմանատիպ բառեր հաստատ գիտնալով որ յունարէն «օմեկա» գիրին հաւասար մեր թարգմանիչները հնարած են «վ» գիրը կցելով ձայնաւոր գիրին:

«Վա՛գ անցիդ Եղբայր» «Հագիւ Հագ»

«Վա՛գ անցիդ»

Երկու հայերէն հասարակ արտայայտութիւններ որոնք երբեմն թրքաբանութիւն կը նկատուին, մանաւանդ առաջինը: Մինչդեռ «վագ անցիդ» երկու հայերէն «վագել» եւ «անցիլ» բայերու արմատներն են իրարու միացած բացայայտելու համար այսինչ գործին չձեռնարկել, հրաժարիլ, ինչպէս բոլորս գիտենք, նկատի ունենալով գործին հաւանական չփոթելու եւ կամ առնուելիք քայլերուն անվստահելի ու վտանգաւոր ըլլալը: Այդ տեսակ կասկածելի գործառնութենէ «վագէ ու անցիդ», մի՛ միջամտեր եւ կամ այդ գործին մի՛ խառնուիր: Ուրեմն «վագք» բառը հայերէն բառ է եւ արմատն է «վագել» բային ուր թրքաբանութիւն չկայ:

«Հագիւ Հագ»

Հակառակ անվերջ գործածութեան, հոս եւս շատերուն յայտնի չէ մեր գիտցած «հագիւ» բառին ինքնութիւնը որ կը շեշտէ, օրինակի համար, «վերջին րոպէին հասալ դուռը բանալու»: Բառին արմատն է «հագ» եւ բայն ալ «հագալ» որ այնքան հարագատ է բոլորիս: Բոլորս կը հագանք, կոկորդի եւ կամ կուրծքի նեղութեան հետեւանքով որ րոպէ մը կը տեւէ, կը կրկնուի, եւ հագերու միջեւ ու անոնց շաքին ամենակարճ տեւողութիւնն է որ կը գոչանայ: Ուրեմն յայտնի կը դառնայ որ «հագիւ» բառը գործիական հոլովն է «հագ» բառին, այսինքն «հագով» եւ կամ «հագալով»: Իսկ ինչ նպատակ ունի բառին գործածութիւնը, որ «հագ» մըն ալ կ'աւելցնէ շեշտելու համար ասագանգը, նպատակը պէտք է տեսնել երկու հագերուն ամենակարճ տեւողութեան մէջ:

Երկուքն ալ Հայերէն Բառեր են

Եզրակացութիւնն այն է ուրմեն որ այս երկու շատ հասարակ եւ աւօրեայ գործածութեան մաս կազմող արտայայտութիւնները հայերէն արմատներէ կազմուած են, նոյնիսկ գնահատելի որպէս «անկարեւոր» եւ սակայն շատ գործածելի, հայերէն խօսակցական լեզուին մաս կը կազմեն: Հայերէն գրական լեզուին մաս կը կալմե՞ն անոնք, մեր պատասխանն է ոչ, միայն խօսակցական լեզուի հասարակ խօսակցութեան կը վերաբերին երկուքն ալ՝ թէ «վագ անցիլ»ը եւ թէ «հագիւ հագ»ը:

ՏԶԱ

Անմոռանալի Գեղեցիկ Երեկոյ Նուիրուած՝ Մեծն Միեր Սկրտչեանի 90-ամեակին

ԽԱՉԻԿ ՃԱՆՈՅԵԱՆ

Յուլիս 15, 2021-ին «Ար-պատ» գեղատեսիլ ռեստորանի գլխավոր սրահին մէջ տեղի ունեցաւ Մհեր Մկրտչեանի 90-ամեակին նուիրուած երեկոյ: Ես վաղուց չեմ չիշեր նման մեծարանքի երեկոյ, որ տեղի ունեցած ըլլայ մեր համայնքին մէջ:

Ես շնորհակալութիւն կը յայտնեմ Ռուբէն Ղուբեան և էլմիրա Գասպարեաններուն, բարձր մակարդակով նման երեկոյ կազմակերպելուն համար: Նախ հպարտեմ, որ ներկայ էին Լոս Անձեղըսի մեր համայնքին մէջ ապրող նման հմուտ մտաւորական մարդիկ՝ լրագրողներ, համայնքի տարբեր միութիւններ ներկայացնող անձիք, իրաւաբաններ, բժիշկներ, գրողներ, գործարարներ, հանրայայտ նկարիչներու մեծ խումբ մը. մարդիկ, որոնք կը գնահատեն մեր ազգային արժէքները և արժէք ունեցող մարդիկը:

Երեկոյին կը մասնակցէին նաև Մհեր Մկրտչեանի մեծ քրոջ՝ Կլարայի որդիին՝ Յակոբ Սիմոնեանը: Իր տիկնոջ՝ Նարինէի հետ միասին, որոնք ժամանած էին Արժանթինէն, յատուկ այս միջոցառումին մասնակցեցաւ համար:

Միայն զարմար իրենց մասնակցութիւնն էին բերած նաև համայնքի ճանաչուած արուեստագէտները: Իսկ ազգին հպարտութիւնը իր տաղանդաւոր գաւազներուն մէջ է.

1. Հայաստան պարարուեստի կեդրոնի սաները, գեղարուեստական ղեկավարներ՝ Արման և Նաիրա Վարդանեաններ
2. Ռուբէն Յարութիւնեան
3. Ռազմիկ Մանուկեան
4. Գէորգ Չաքմանեան
5. Մարգարիտա Խլղաթեան
6. Յովհաննէս Շահբազեան
7. Յովհաննէս Բաբախանեան

8. Գէորգ Յարութիւնեան
9. Գրիշա Դաւթեան, բոլորն ալ հրաշալի երգեցին:

Ֆրոնզի մասին, իրենց խօսքով և յուշերով հանդես եկան՝

1. Ակադեմիկոս, բժիշկ-հոգեբան՝ Գագիկ Կարապետեանը
2. Գրող-արձակագիր՝ Մարգարիտ Դերանցը
3. Ազգային տարագրի վարպետուհի՝ Քնարիկ Ներսիսեանը
4. Դերասան՝ Յովհաննէս Բաբախանեանը
5. Ղուբեանը

Կար ասմունք և գեղեցիկ յուշեր Ֆրոնզի մասին: Սրահը զարդարուած էր քանդակագործ՝ Գասպար Ղարիբեանի պատրաստած Ֆրոնզի կիսանդրով:

«Աթինաս-քէյք-ստուտիոյի» կողմէ, Ֆրոնզի նկարներով և անուան տառերով պատրաստուած մեծ

տորթը, որպէս նուէր Ֆրոնզի միջոցառուման, համեսեց լեփ-լեցուն սրահի իւրաքանչիւր մասնակից: Տիկ. էլմիրան շատ գեղեցիկ վարեց երեկոն և մենք գերագոյն հաճոյք ստացանք:

Իսկ Ղուբեանը շատ հետաքրքիր պատմութիւններ պատմեց Ֆրոնզի յուշերէն, կապուած իր հետ և ծիծաղի բազում պահեր պարգևեց բոլորիս:

Յետմահու մեծարանքի արժանացաւ երեկոյի գլխավոր հովանաւոր՝ Սուրեն Սողոմոնյանը:

Պատուոյ գիրքերու արժանացան չորս Սարգիսները՝

1. Սարգիս Թոփալեանը
2. Սարգիս Նիկողոսեանը
3. Սարգիս Թադևոսեանը
4. Սարգիս Բաստեղեանը:

Ողջ երեկոյի ընթացքին, սրահը աշխոյժ պահեց ժող-գործիքներու նուագախումբը՝ իր գեղեցիկ կատարումներով:

Իսկ նախարահը կը զարդարէին Հայ-ամերիկեան արուեստի միութեան նկարիչներու հրաշալի աշխատանքները: Նախ վայելեցինք այդ գործերը, ապա սկսաւ երեկոն: Նման ձեռնարկ մը վայել էր, որ կազմակերպուէր քաղաքիս մշակութային բոլոր միութեանց ճիգերով, յարգել մեր յաւերժալոյս դերասանին անմեռ յիշատակը, և ոչ թէ մէկ միութեան մը կողմէ ըլլար ատիկա:

Ես դարձեալ շնորհակալութիւն կը յայտնեմ կազմակերպիչներուն, մեզի գերագոյն հաճոյք պարգևելուն համար: Մհեր Մկրտչեանին նուիրուած այս մեծարանքի երեկոն, յետ մահու մեր հերթական երախտիքն է հայազգի արժանաւոր մարդոց:

Այս գեղեցիկ և ինքնատիպ երեկոն փաստեց, որ հայ ազգը յարատե է, իսկ իր տաղանդաւոր գաւազները արժանի են նման մեծարանքի:

Մենք սիրով և հաճոյքով կը սպասենք Ղուբեանի կողմէ յաճախակի կազմակերպուող նման գեղեցիկ և անակնկալ միջոցառումներու: Ի դէպ նշեմ, որ Նոյեմբերի 26-27-ին, դարձեալ Ղուբեանի նախաձեռնութեամբ, Palm Springs քաղաքի մէջ տեղի կ'ունենայ հայ նկարիչներու բացառիկ աշխատանքներու մեծ ցուցահանդէսը: Հայկական ֆեստիվալ – հայկական միջոցառում: Կը մասնակցին հայազգի ճանաչուած արուեստագէտներ, պիտի ըլլան հայկական երգ-երաժշտութիւն, հայկական ուտելիք – խորոված, խմորեղէն, պաղպաղակ, զովացուցիչ և այլն:

Նոյն միջոցառումը տեղի կ'ունենայ նաև Ֆրեզնօ քաղաքի մէջ, 2022 թուականի Փետրուար 19-20-ին, բացօթեայ տարածքներում:

Յաջողութիւն Ղուբեանի բոլոր նախաձեռնութիւններուն:

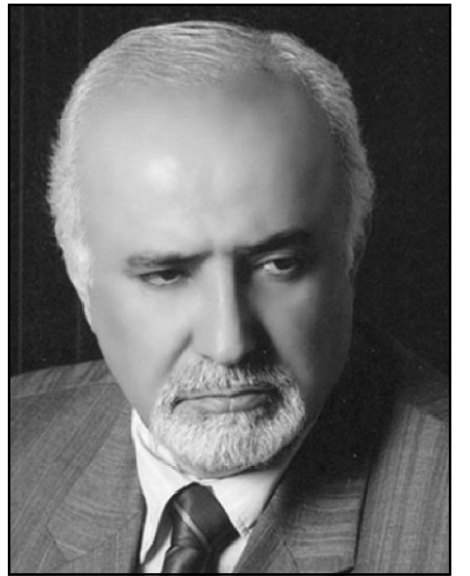
Պայծառ Յիշատակդ Մեր Սրտերում Անմոռանալի Սիրելի Ալմին (Մահուան Տխուր Առիթով)

Ռ. ԿՈՐԻԻՆ

Մահուան գոյժը ցաւով եւ թախիծով մեզ համակեց, երբ լսեցինք արժանաւոր հայորդի Ալմինի անսպասելի մահուան բօթը շաբաթ, 14 օգոստոսի 2021-ին Թեհրանում: Մահաթոյր եւ անողոք պսակաժահր ախտ-վարակը նրան վաղաժամ կեանքից զրկեց եւ բոլորին՝ ընտանեկան կազմին, հարազատներին, գործակիցներին, գրչակիցներին, ընկերներին, աշակերտներին եւ ճանաչողաց սուգի մատնեց:

Սիրելի անձի, ուսման մշակի, մտաւորական մարդու, գիր ու գրականութեան-բանաստեղծի, արուեստագէտի եւ հասարակական գործչի կորուստը ծանր է նստում, փստսանքով ու տխրութեամբ է ընկալուում, ցաւով ու վիշտով է տոգորում, քանզի նրանց նմաններին փոխարինողները մեր այս սփիւռքեան անմխիթար պայմաններում սակաւ են:

Համաճարակով կորուստները վշտալի հոգեվիճակ են թողնում շրջապատի վրայ, տրտմալից-թախիծով լուռ ու մունջ սակաւ յուղարկաւորների ներկայութեամբ հողին են յանձնուում: Սուգ անմիջական հարազատներին եւ ճանաչողաց սրտերում, էս ինչ սաղայլ-լական բռնկում էր, որ աշխարհն առաւ իր ճիրաններում լաց ու կոծով մոռնուցնելու եւ կսկծացնելու ընտանիքներին: Քիչ չեղաւ մեր հայ իրականութեան մէջ կորուստները թէ՛ հայրենիքում եւ թէ՛ Սփիւռքեան տարբեր օջախներում: Տէր Կոմիտաս Աւագ քահանայ Ղարաբանեանին մահուան յաջորդող նոյն համաճարակով կեանքից հեռացաւ մեր մշակոյթին նուիրուած վաստակաւոր ուսուցիչ եւ ճանաչուած բանաստեղծ Ալբերտ Մինասեանը (գրական անունով՝ Ալմին) 1952 ծնունդ Թեհրանից: Ինչպէս Տէր Կոմիտասի մահը, նոյնպէս Ալմինի մահը այդ վարակով ալեկոծեց մեր ճանաչողաց սրտերն ու հոգիները երկու արժանաւոր կորուստների՝ մէկը որպէս հոգեւորական, իսկ այս մէկը որպէս կրթական գործիչ, մտաւորական եւ գրող, երկուսն էլ «Մասուն»-Նարմաք քաղաքամասի բնակիչներ: Նուաստս եւ Ալմինը նոյն քաղաքամասի, կարելի է ասել նրա կազմակերպումից շուրջ յիսուս տարիներ նոյն քաղաքամասում ապրել եւ ծառայել ենք նոյն շրջանում, հետեւաբար իմ ծանօթութիւնս երկար տարիների անցեալ ունի անմոռանի յուշերով: Մեր ծանօթութիւնը մտերմութեան եւ գործակիցի հանգամանք ստացաւ երբ 1979 թուականին պաշտօնավարում էինք՝ «Յ. Թովմասեան» միջնակարգ երկսեռ դպրոցում: Իրանի Իսլամական առաջին տարին էր, չկալուանցած քաղաքական վիճակ, ամէն կողմ մտահոգութիւններ էր տիրում, յետագայ իրադարձութիւնների կապակցութեամբ խորհրդակցան նպատակով նախապէս Ալմինի միջոցաւ ձեռք բերուած ժամադրութեան դպրոցի պարսիկ ուսուցիչներին մէկի հետ հանդիպեցինք այն օրերի «Ալիք» օրաթերթի խմբագիր Հրայր Խալաթեանի հետ, որը դարձաւ հայութեան ներկայացուցիչը իսլամական խորհրդարանում: Նրա փոխանցած տեղեկու-

թիւններից բաւական լուսաւորուած հրաժեշտ տուինք: Պարսիկ ուսուցիչը շատ գոհ էր մնացել ասելով՝ «դուք ինչ արժանապատիւ գրող մտաւորականներ ունէք համայնքում, սա հարստութիւն է հայութեան համար»:

Յեղափոխութեան յաջորդ տարին երկսեռ դպրոցները արգելուեցին, ուստի ես ու Ալմինը տեղափոխուեցինք նոյն քաղաքամասի «Նալիր» ուղեցոյց ազգային տղայաց դպրոցում: Ալմինը լուրջ ծանրաբարոյ անձնաւորութիւն էր, մարդկային բարեմասնութիւններով օժտուած յարգարժան մէկը, Նրա ելոյթներից ծաղկաբոյր պէս ցոլում էր հայրենասիրութիւն, ազգասիրութիւն եւ մշակութասիրութիւն: Այսպէս մենք մնացինք կրթադաստիարակչութեան ծառայող-գործակիցներ մինչեւ հանգստի կոչուելը, Ալմինը շարունակեց իր կեանքը Թեհրանում, իսկ ես 2005 թ. արտագաղթեցի Ամերիկա:

Իմ Թեհրան ճամբորդութիւններս մտադրուած կատարել եմ Հոկտեմբեր ամսում մասնակցելու մշակոյթի տօնակատարութեան եւ Սրբոց Թարգմանչաց պատարագին ներկայ լինելու ու հանդիպելու գործակից ուսուցիչներու հետ: 2018-ի Հոկտեմբեր ամիսն էր, ես Թեհրանում էի, հեռաւոր ԱՄՆ-ից Հայաստանի ճամբով եկած՝ կարօտի զգացումով, ներկայ գտնուեցի Հոկտեմբերի 13-ի եպիսկոպոսական Սրբ. Պատարագին Սրբոց Թարգմանչաց եկեղեցում, պատարագիչն էր թեմիս բարեխնամ առաջնորդ՝ Տ. Սեպուհ Արք. Սարգստեանը, հնչում էր հոգեզմայլ երգեցողութիւնը խորհրդաւոր միջոցառում, եկեղեցին լեցուն էր տարբեր շրջաններից եկած ուսուցիչներով եւ հաւատացեալներով: Քարոզի ընթացքում Առաջնորդը վեր հանեց Սրբոց Թարգմանչաների մեծ դերը եւ տառերի գիւտի իմաստն ու խորհուրդը: Սրբազան հայրը իր քարոզի մէկ հատուածում ասաց՝ «Հայերէն տառերը եղան այն 36 սանդուղքները, որոնցով մեր ժողովուրդն առաջնորդուեց դէպի յաւիտենականութիւն...»:

Հիւրասիրութիւն էր կազմակերպուած եկեղեցու սրահում Սրբազան հօր հովանաւորութեամբ, ներկայ էին նաեւ ուսուցիչներ: Սրահում ես ու Ալմինը կողք-կողքի էինք նստած, Տէր Կոմիտասի խօսքից յետոյ ձայն տրուեց Ալմինին, նա փառաւորեց օրուայ խորհուրդը իր կուռ հայերէնով ու գեղեցիկ

ԿԱՐՁՈՒ ՄՐԱՇ
ՓԱՍՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ (200 ԸՈԳԻ ԸԱՄԱՐ)
ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ԸԱՄԱՐ
1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104
(626) 797-7680

Իշխանափոխութիւն Աֆղանիստանի Մէջ ճանչնանք Թալիպանը

Մօտ երկու շաբաթէ ի վեր միջազգային լրատուամիջոցներու կիզակէտերէն մին հանդիսացած է Աֆղանիստանի մէջ տեղի ունեցած անակնկալ իշխանափոխութիւնը Թալիպան շարժումին կողմէ, ստեղծելով երկրէն ներս համատարած քառասյին իրավիճակ:

Ովքե՞ր են Թալիպանները «Թալիպան» կը նշանակէ ուսանող կամ ուսանողներ, որոնք ծայրայեղ մահմետականներ են եւ կառուցած իսլամական կրօնքին եւ անոր կողմէ հաստատուած «Շարիա» կրօնա-աշխարհական օրինագիծին, որուն դատաիրաւական կարգ մը տրամադրութիւնները ցարդ կը գործադրուին որոշ երկիրներու մէջ: Այս կրօնա-քաղաքական շարժումն Աֆղանիստանի մէջ, դարձած է գինուորական կազմակերպութիւն մը:

Արեւմուտքի համար ահաբեկչական կազմակերպութիւն յորջորջուող Թալիպան շարժումն ստեղծուած է 1994ին Աֆղանիստանի Գանտահար քաղաքին մէջ: Հիմնադիրներն են Մուհամմատ Օմար եւ Ապտուլ Ղանի Պարատար: Անոնք կը հաւակնին իրենց այս կառուցը անուանելու «Աֆղանիստանի իսլամական էմիրութիւն»:

Արդարեւ, Աֆղանիստանի մէջ ուռճացած այս իսլամական կրօնա-քաղաքական շարժումն որ էութեամբ ռազմական կազմակերպութիւն մը ըլլալով ահաբեկչական հաստատութիւն կը համարուի շատերու կողմէ:

Աֆղանիստանի ընդերքի բնական կարեւորագոյն հարստութիւնը լիթիումն է որ ընդհանրապէս կը գործածուի մարտկոցներու (battery) պատրաստութեան, ինչպէս նաեւ բժշկական եւ հիւլէական ու այլ արտադրութեանց մէջ: Աֆղանիստանի լիտիումի այժմու պաշարը կը գնահատուի 3,3 միլիարդ տոնայ: Ասով հանդերձ երկիրը հարուստ է նաեւ թմրանիւթերու ընդարձակ ցանկատարածութիւններով ու մեծագումար հաստիթ ապահովող վաճառականութեամբ:

Ընկերային արդարութեան, մարդու իրաւունքներու պաշտպանութեան եւ քաղաքական ու այլ հաշիւներէ տարուած յաջորդաբար այս երկրի վրայ իրենց տիրակալութիւնը պարտադրեցին չինացիները, ռուսները (սովետ միութեան օրով) եւ ամերիկացիները: Այս կապակցութեամբ ԱՄՆ-ը անցնող քսան տարիներու ընթացքին 750,000 գինուոր փոխադրեց Աֆղանիստան եւ չի կրցաւ լաւապէս

մարզել 300 հազարի հասնող երկրի ազգային բանակը: Նախատեսուած բարեկարգութիւնները չիրականացան: Ընդհանրապէս համատարած դժգոհութիւն կար ամէնուրեք:

Այս կացութեան ներքեւ առաւել եւս զօրացաւ Թալիպաններու ապստամբական շարժումը մօտ 40 միլիոն հաշուող Աֆղանիստանի բովանդակ տարածաշրջանին մէջ: 1990-ական թուականի կէսերուն սովետ զինուորներու հեռացումէն ետք, Թալիպանները, ընդդիմադիր ոյժերու հետ իշխանութեան գլուխն անցան 1996ին: Համաշխարհային հանրային կարծիքը՝ դէմ էր Թալիպաններու կողմնակալ եւ կանանց հանդէպ խտրական գործունէութեան եւ միջազգային ահաբեկչներուն առջեւ երկրին դռները բանալուն: Անոնք դէմ էին նաեւ Ալ-Քալիտայի սէրտոցի ղեկավար Օսամա Պէն Լատընը ԱՄՆ-ին յանձնելուն, Նիւ Եորքի գոյգ երկնաքեռ աշտարակներու փլուզումէն ետք:

ԱՄՆ-ը այս շրջանին բազմաթիւ տարբեր հոսանքներու միջեւ բանակցութիւններէ ետք, իրենց տիրապետութիւնը հաստատեցին երկրէն ներս, որ տեւեց շուրջ քսան տարի: Իսկ Թալիպաններն առաւել եւս միասնացան եւ համատարած ապստամբական շարժումներով նախ գրաւեցին գլխաւոր նահանգներու քաղաքները արագօրէն հասնելով մայրաքաղաք Գապուլ:

Իշխանափոխութիւնը կատարուած էր: Նախագահը փախուստ տուած էր իր համակիրներով: ԱՄՆ զինուորները վերդարձած էին տուն, միայն 6000 զինեալ պահելով օդակայանին շուրջ ԱՄՆ-ի մէջ հաստատուած հպատակներու եւ համակիրներու ապահով մեկնումին համար:

Պատկերը ներկայիս շատ դժիւ է: Ձինեալ ահաբեկիչներու ձեռքն է երկիրը: «Շարիաթ»ի օրէնքը ի գօրու դառնալու վրայ է: Երկրի դրամը յանկարծակի արժէքազրկում ունեցաւ: Մարդու իրաւունքներու կատարեալ խախտում: Կինները գրկուած են այր բժիշկներու մօտ երթալէ եւ տունները մնալը պայման է: Նպարավաճառներու խանութները գրեթէ դատարկուած են: Հազարաւորներ օդակայան կը փութան երկրէն հեռանալու համար...: Քառասյին վիճակ ամէնուրեք: Թուրքիա եւ Իրան չեն փափաքիր աֆղան գաղթականներ ընդունիլ: Եւրոպական երկիրները եւս մտահոգ են այս հարցով:

Լաւագոյն լուծումը՝ ժողովրդավարութեան հաստատումն է շիւնիչ բանակցութեանց միջոցով:

«ԵՐԵՒԱՆ ԼՈՒՐ»

Մահացած է Պոլսահայ Լրագրող Ռաֆֆի Յերմոն Արաքսը

Երեւանի մէջ իր մահկանացուն կնքած է Պոլսահայ հանրայն լրագրող Ռաֆֆի Յերմոն Արաքսը:

Արաքս անհանգստութեան մը հետեւանքով փոխադրուած էր հիւանդանոց ու ենթարկուած վիրաբուժական գործողութեան: Գործողութենէն անմիջապէս ետք Արաքսի մօտ յայտնաբերուած են շնչառական դժուարութիւններ, եւ այս բոլորէն ետք անոր կեանքով լեցուն սիրտը դադրած է աշխատել ...

Ռաֆֆի Յերմոն Արաքսի անունը ուղակիօրէն կը կապուի Պոլսոյ հայկական շրջանակներու վերջին ժամանակներու ապրած զարթօնքին հետ:

Լրագրական իր առաջին քայլերը «Մարմարա» օրաթերթին մէջ նետելէ ետք, շուտով կը միանայ Հրանդ Տինքի հիմնադրած «Ակոս» պարբերականին դառնալով այդ թերթի առաջին աշխատակիցներէն մին: Քիչ անց ընթացք կ'«առնէ Ռաֆֆի Յերմոն Արաքսի լրագրողական «ճանապարհորդութիւն»ը, եւ ան տեղի հայկական պարբերականներէն բացի, հանդէս կը սկսի գալ թրքական յայտնի պարբերականներուն մէջ:

Շրջան մը ետք Արաքս կը հաստատուի Փարիզ եւ «լոյսերու քաղաք»էն թղթակցութիւններ կ'«ուղարկէ, թէ թրքական, թէ ալ Երեւան հրապարակուող «Ազգ» օրաթերթին դառնալով նշեալ թերթի կարեւոր անուններէն մին:

Պոլսոյ հայութեան անցեալ, ներկայի մարտահրաւէրներ, Պոլսոյ Պատրիարքական Աթոռի խնդիրներ, իսլամացած հայեր եւ նմանօրինակ թեմաներ կը դառնան

Արաքսի համար ամէնօրեայ հետաքրքրութեան ծիր եւ առանցք:

Վերջին տարիներուն հաստատուելէ ետք Երեւանի մէջ Ռաֆֆի Յերմոն Արաքսին բախտ կը վիճակուի ստանձնել «Արմէնբրէս» գործակալութեան թրքերէն բաժնի գլխաւոր տնօրէնի պաշտօնը, սակայն ցաւալիօրէն այդ պաշտօնը երկար չի տեւէր ճակատագրի սեխաղով եւ վրայ հասած տխուր մահուան հետեւանքով:

Ըլլալով մտաւորական ընտանիքի գաւակ, Ռաֆֆի Յերմոն Արաքս ամենուրեք դարձաւ ապրող պոլսահայութեան շէնչող ձայնը: Ձայն, որուն մէջ կար արեւմտահայ իր նախնիներու շունչը ու այսօրուան Հայաստանին հանդէպ անմար սէրն ու եռանդը:

Ռաֆֆի Յերմոն Արաքսի ապրած 63 գարունները հայրենասէրի մը ապրած իրական ճաճանչներն են ու անոր անունը միշտ վառ պիտի մնայ գինք ճանչցողներու եւ իր հետ կեանք կիսած հարազատներու սրտին ու հոգիին մէջ:

Խաղաղութիւն Չեն Սուրում, Պարտադրում Են

Շարունակուած էջ 2-էն

պատերազմում Թուրքիայի բացայայտ ներգրաւուածութիւնը բացասական ազդեցութիւն են ունենում տարածաշրջանի խաղաղութեան եւ կայուն զարգացման վրայ: Հայաստանը մշտապէս պատրաստ է եղել Թուրքիայի հետ առանց նախապայմանների յարաբերութիւնների կարգաւորմանը: Միաժամանակ նշուած է, որ Թուրքիայի հետ յարաբերութիւնների կարգաւորումը բխում է տարածաշրջանի կայունութեան, անվտանգութեան եւ տնտեսական զարգացման շահերից, եւ առանց նախապայմանների, կողմերը պէտք է գործակցեն՝ ձեւաւորելու փոխվստահութեան մթնոլորտ՝ աստիճանաբար բնականոն յարաբերութիւններ հաստատելու նպատակով:

Հայաստանի իշխանութիւնները միջազգային հանրութեանը հրապարակային հարց ուղղե՞լ են, թէ տարիներ շարունակ դարաբաղեան խնդրի չլուծուած լինելու հանգամանքով պայմանաւորուած Հայաստանի հանդէպ թշնամական քայլ դրսեւորած Թուրքիան, որը Հայաստանը շրջափակման մէջ է պահել, ինչո՞ւ ինքնակամ չի բացում Հայաստանի հետ սահմանը Ալիեւի՝ պատմական յաղթանակներից յետոյ: Մի կողմ թողնենք այն հարցը, որ Հայաստանի իշխանութիւնն այսօր առ-

հասարակ պէտք է հստակեցնի, թէ որքանով է անվտանգ լինելու ՀՀ քաղաքացիների համար բացուած հայ-թուրքական սահմանը, եթէ, ենթադրենք, այն բացուի: Այստեղ այլ հարց է կարեւոր՝ ի՞նչ ակնկալիքներ ունի դեռ պաշտօնական Անկարան պաշտօնական Երեւանից: Թուրքիան շարունակում է լիակատար աջակցութիւն Ատրպէյճանի ագրեսիւ քաղաքականութեանը, հետեւաբար պաշտօնական Երեւանը պէտք է պարզաբանի, թէ ինչո՞ւ է Թուրքիայի հետ դիւրանադիտական յարաբերութիւնների հաստատման միակողմանի ձգտում: Իսկ էրդողանի իշխանութիւնը դա ցանկանո՞ւմ է, կամ եթէ ցանկանում է՝ ինչի՞ դիմաց: Դատելով ԱԺ-ում ընդդիմադիր պատգամաւորների խոսքից՝ սահմանային իրադրութեան վերաբերեալ փակ քննարկումից յետոյ էլ նրանց մոտ պահպանուել են իրենց ունեցած բոլոր մտահոգութիւնները: Հետեւաբար, այսօր Հայաստանի հանդէպ թուրքատարպէյճանական տանդեմի կողմից շարունակվող գաւթողական, ռազմատենչ քաղաքականութեան պայմաններում Հայաստանը ստիպուած է ունենալ մէկ պարիսպ՝ հօգր պաշտպանութիւն, որն ակնյայտօրէն ՀՀ ներկայիս կառավարութիւնը չի ձգտում կազմակերպել:

«ԱՌԱՒՕՏ»

Նիկոլ Փաշինեանի Յայտարարութիւնը

Շարունակուած էջ 2-էն

գապահութեան, ենթակայութեան մասին է: Ի վերջոյ, եթէ ԱԳՆ պէտք է կիսի պատասխանատուութիւն երկրի ներկայիս եւ ապագայի համար, հետեւաբար՝ պէտք է ունենայ որոշակի քաղաքական ինքնուրոյնութիւն, ապա այդ շրջանակում կարող է նաեւ արտայայտել վարուող քաղաքականութեան հետ անհամաձայնութիւն, ընդհուպ հրաժարականի մակարդակում:

Հետեւաբար, ԱԳ նոր նախարարի ներկայացմանը վարչապետ Փաշինեանի յայտարարութիւնը հնչելով շատ կարեւոր, որովհետեւ

արտգործնախարարութիւնն իսկապէս պէտք է լինի քաղաքական ինքնուրոյնութեան եւ քաղաքական պատասխանատուութեամբ կառուց, այդուհանդերձ առաջացնում է հարցեր վարչապետ-ԱԳՆ փոխյարաբերութեան կառուցուածքի եւ տրամաբանութեան իմաստով: Ընդ որում, որ միայն վարչապետ-ԱԳՆ, այլ նաեւ պետական քաղաքականութեան հարցում առանցքային այլ պատասխանատուութիւն ունեցող միւս գերատեսչութիւնների՝ նուազագոյնը ՊՆ ու ԱԱԾ հետ աշխատանքի իմաստով:

«ԵՐԵՒԱՆ ԼՈՒՐ»

«Օրորա»-ն Կ'ամրապնդէ Արցախի Մէջ Իր Ներկայութիւնը

«Օրորա» մարդասիրական նախաձեռնութիւնը կը շարունակէ ընդլայնել «Օրորան» Արցախին» ծրագիրը: «Օրորա»-ն գրասենեակ բացած է Արցախի մայրաքաղաք Ստեփանակերտի մէջ՝ աւելի արդիւնաւէտ դարձնելու այդտեղ «Օրորա»-ի մարդասիրական գործունէութիւնը, ամրապնդելու տարածաշրջանին մէջ իր ներկայութիւնը եւ նպաստել լուրջ Արցախի դիրքերու ամրապնդման միջազգային ասպարէզին մէջ:

«Օրորան Արցախին» ծրագրի միջոցով «Օրորա» մարդասիրական նախաձեռնութիւնը կ'օգնէ Արցախի ժողովուրդին, որ 2020-ի Արցախեան պատերազմէն յետոյ յայտնուած է մարդասիրական ծանր ճգնաժամի մէջ: Ծրագիրը, որ սկիզբը ուղղուած էր պատերազմէն տուժած մարդոց հրատապ օժանդակութիւն տրամադրելուն, այսօր կ'աջակցի նախազիծերու, որոնք կը խթանեն տարածաշրջանի ընկերային երկարաժամկէտ զարգացման: Այս բնագաւառին մէջ աշխատող եւ օգնութեան կարիք ունեցող որեւէ կազմակերպութիւն կրնայ յայտ ներկայացնել:

«Ստեփանակերտի մէջ «Օրորա»-ի գրասենեակ ունենալը

կը վկայէ այն մասին, որ մենք այստեղ ենք երկար ժամանակով: Տասնեակ տեղական եւ միջազգային գործընկերներ միացած են մեր ծրագրին, եւ շատ կարեւոր է, որ այդ նախազիծերը տեղ գտնեն համաշխարհային շրջանակին մէջ ու կապուին Արցախի ներկայ իրավիճակին հետ: Սա պարզապէս գրասենեակ չէ, այլ՝ շահագրգիռ կողմերու համար տարածք մը, ուր իրենք կրնան գալ եւ ներկայացնել իրենց փորձը՝ վստահ ըլլալով, որ ոլորտի բոլոր մարդասիրական ջանքերը լաւ համակարգուած են: Համագործակցութեան նման բանաձեւը կրնայ ոչ միայն օգնել Արցախին, այլեւ ամբողջ աշխարհի մէջ օրինակ դառնալ բոլորին համար», նշած է «Օրորա» մարդասիրական նախաձեռնութեան համահիմնադիր Ռուբէն Վարդանեան:

Նշենք, որ Արցախի մարդասիրական օգնութեան ծրագրի մեկնարկէն ի վեր «Օրորա»-ն աւելի քան 900.000.000 դրամ (1,740,000 տոլար) յատկացուցած է՝ աջակցելու տեղական ու միջազգային 55 գործընկերող կողմէ իրականացուող 80 նախազիծի, այդ շարքին՝ «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամին միջոցով անյապաղ

մարդասիրական օգնութիւն ցուցաբերելու Արցախի ժողովուրդին: Աւելի քան 130,000 մարդ արդէն իսկ օգտուած է այդ նախազիծերէն: «Օրորան» Արցախին» ծրագիրը նաեւ կը ներառէ աշխարհի առաջատար մարդասէրները տարածաշրջան հրաւիրելը, 2020-ի պատերազմէն յետոյ Արցախ այցելած են եզտի աքթիվիսթ Միրզա Տինային եւ «Բժիշկներ Առանց Սահմաններ» կազմակերպութեան հիմնադիր Պեռնար Քուշները՝ տեղացիներուն օգնելու նոր հնարաւորութիւններ եւ արդիւնաւէտ լուծումներ գտնելու նպատակով:

«Օրորա»-ն կը շարունակէ անցում կատարել զարգացման ծրագրերուն, եւ այս առումով այստեղ գրասենեակ ունենալը թոյլ

կու տայ մեզի համահունչ ըլլալ տեղի բնակչութեան երկարաժամկէտ կարիքներուն: Կոչ կ'ընենք բոլոր կազմակերպութիւններուն, որոնց նախազիծերը կը բարելաւեն տեղահանուած ընտանիքներու ընկերա տնտեսական պայմանները, կը խթանեն երիտասարդներու մասնագիտական հմտութիւնները, կը նպաստեն մարդկային դրամագլուխի զարգացման եւ որեւէ այլ ձեւով կ'ապահովեն կայուն փոփոխութիւններ, դիմեն ծրագրին: Մենք վստահ ենք, որ այդ պիտի նպաստէ տեղական համայնքներու եւ մեր հայրենիքի հզօրացման», ըսած է «Օրորան» Արցախին» ծրագրի ղեկավար Նարինէ Աղապալեան, որ Արցախի մէջ «Օրորա»-ի գրասենեակի պատասխանատուն է:

Պայծառ Յիշատակդ Մեր Սրտերում

Շարունակուած էջ 2-էն

արտայայտութեամբ: Եկեղեցու 50 ամեակի յոբելեանի առիթով յանձնարարուել էր Ալմինին գրել պատմութիւնը եւ կազմել գիրքը, այդ առիթով նա ոգեւորութեամբ կարդաց գրած քառատուն բանաստեղծութիւնը: Իմ վերադարձին Գլենդէլ թղթակցութեան յօդուածումս քառատողը տպուեց, որը ներկայացուած է՝

Եկեղեցին այս սուրբ շինութիւն չէ միայն,
Քրիստոսային հաւատամք ու հաւատք խորին,
Ժողովուրդ է հայ, մարդկութիւն է համայն,
Սէր է, փրկութիւն, Աստուածութիւն է համայն:

Այդ օրը Ալմինը բարձր տրամադրութիւն ունէր, առողջ ու աշխուժ, միայն նրա մագերը սեպսպիտակել էին: Ալմինը գուշակում եմ վեց-եօթ բանաստեղծական գրքեր է գրել, նա թէ անդամ էր ՀԳՄ եւ թէ՛ իրանի հայ գրողների միութեան: Ես շարունակ Ալմինին նմանացրել եմ Գէորգ Էմինին, հասակով մէկ չափի խոհուն ու մտածկոտ:

Թղթերիս մէջ պրպտում էի Ալմինի բանաստեղծութիւններից (նրա գրքերից մնացին Թեհրանում) գտայ երկուսը, մէջբերում եմ անմոռաց չիշատակելու իր բանաստեղծական տաղանդը խոհերով եւ իմաստութեամբ բխող գրուածներ:

Ժամանակակիցներիս

Արդէն ծնուել ենք միեւնոյն դարում:
Եթէ չեմ կարող իմ դարը փոխել՝
Ծանօթ-անծանօթ ձեռքեր եմ սեղմում,
Ոսկրոտ ձեռքեր եւ ոտքեր հողէ...

Արդէն ծնուել ենք միեւնոյն դարում:
Եթէ չեմ կարող ձեռքեր փոխել՝
Խոր հաւատացք, որ հեց ա'յս օրում
Ձեր իսկ ձեռքերով շա'տ բաներ փոխուեց:

Արդէն ծնուել ենք միեւնոյն դարում:
Եթէ չեմ կարող ձեռքեր փոխել՝
Կարող ենք սիրել, եւ սիրոյ բառում
Յար կը մոռացուեն քէներ ու ռիսեր...
Արդէն ծնուել ենք՝ չարի աչքը դո'ւրս:
Արդէն ծնուել ենք կեանքի աչքը լոյս:

Լուսաբաց

Օ՛, ծիտիկներ, ծիտիկներ,
Երգացանկը բնութեան
Կտուցին է ձեր փոքրիկ-
Թելիկներին փոփոռան
Ու կոկորդում երգասա՛ց...

Բացում է կաթ լոյսը մեղմ
Ծլվլոցով ձեր քաղցրիկ,
Առաւօտն է արթնանում
Ինչպէս մանուկ մի փոքրիկ,
Օ՛, ծիտիկներ, մնացէք-
Ծլվլացք մ'իշտ մեզ մօտ.
Կամ քիւերին ձեզ պարզուած
Ու ծիւղերին գրկաբաց,
Թող լուսաբոյր երգով ձեր
Բացուի ամէն լուսաբաց,
Մի բուռ հատիկ,
Մի կում ջուր,
Ձեզ կը տան մարդ ու...Աստուած...

Օ՛, ծիտիկներ, ծիտիկներ,
Փոքրիկ, սակայն, մի'շտ կրա՛կ,
Դուք բնութեան զարկերա՛կ,
Աշխարհը ձեր թելերի տակ,
Ձրի ամէն մի կաթիլ
Ձեր կտուցին՝ փառք է թա՛նկ...

Կանուխ էր Ալմինի մահը այդ սաղայէլի ծնունդը իյեց նրա կեանքը, նա ֆիզիկապէս կատարեալ առողջ մարդ էր դեռ շատ յոյսեր եւ գրելիքներ ունէր: Նրա գրուածքները աղբիւրի պէս յստակ ու սահուն պիտի մնան իւրաքանչիւր տեղեակ հայ ընթերցողի սեղանին: Կորուստը մեծ է եւ ցաւալի խորին ցաւակցութիւններս իր ընտանեկան կազմին, հարազատներին եւ համայն ճանաչողաց:
Յիշատակն արդարօրոյն օրհնութեամբ եղիցի:

St. Gregory Armenian Saturday School

BACK TO SCHOOL

~ FALL SEASON ~

Registration August 28, 2021 September 11, 2021	Everyone ages 5-12 at any level are welcome!
School Resumes September 11, 2021 10am - 12:45pm	Subjects taught include:
Annual Tuition \$495	- Armenian Language - Armenian History - Armenian Culture & Events - Music and more...

For more information contact us:

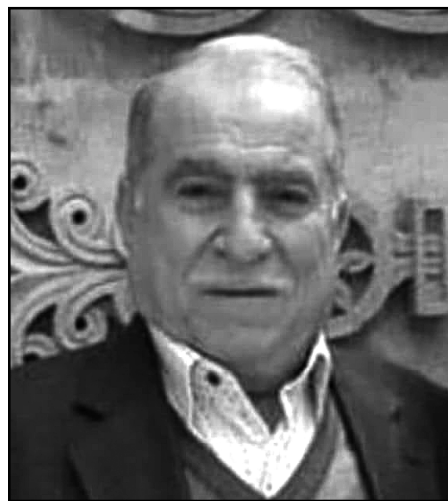
626.449.1523
stgregorysaturdayschool@gmail.com

2215 E Colorado Blvd.
Pasadena, CA 91107

Ձեր Ծանուցումները Կատահեցէք
«Մասիս» Շաբաթաթերթին
 Massis2@earthlink.net (626) 797-7680

Ոչ եւս է ԸՆԿեր Սարգիս Գուգուեան

Երեւանի մէջ, 19 Օգոստոս 2021-ին, մահականացուն կնքած է Ս.Դ.Հ.Կ. Հիւսիսային Սուրբիոյ Վարիչ Մարմինի նախկին անդամ ընկեր Սարգիս Գուգուեանը:

Ընկեր Գուգուեան երկարամեայ վաստակ ունի Կիլիկեան շրջանակէն ներս: Ան 1975-էն սկսեալ նախ մաս կազմած է Կիլիկեան Կրթական Հաստատութեան հոգաբարարձութեան ապա իր անգնահատելի ծառայութիւնը մատուցած է Ս.Դ.Հ.Կ.-ի Հայկալի շրջանի վարիչ մարմնի մէջ: Ընկերոջ մանկութիւնն ու պատանեկութիւնը անցած ըլլալով Հայկալի Տաւուտիէ արուարձանին մէջ, հոն ալ թրծուած է որպէս Հ.Մ.Մ.ական ապա եօթանասուն թուի կէսէրուն անցած է կուսակցութեան շարքերը: Ընկեր Սարգիսի գործնական մուտքը Կիլիկեան շրջանակէն ներս, գուգուեանեաց աջ բուռն վերելքի շրջանին, երբ յոյժ անհրաժեշտութիւն մըն էր իւրաքանչիւր սրտցաւ Հնչակեանի առարկայական ներկայութիւնը, թէ նիւթական եւ թէ բարոյական իմաստով: Ի պատիւ իրեն, պէտք է խոստովանիլ, որ ինքը՝ ազնուօրէն ոչ միայն գործնական աջակցութիւն բերաւ ԱԿՈՒՄԲ-ի գնման ու վերակառուցման այլեւ քաջալեր հանդիսացաւ, երիտասարդութեան կազմակերպած իւրաքանչիւր ձեռնարկին: Ընկերը, մօտ քառորդ դարէ աւելի, ջանք եւ ճիգ չխնայեց վասն Ս.Դ.Հ.Կ.-ի ու անոր բաղկացուցիչ միութիւններուն ու հաստատութիւններուն բարգաւաճման: Ան, գործի մարդ էր:

Ոչ եւս է ԸՆԿ. Կարպիս Ապէճեան

Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան Աւստրալիոյ շրջանի վարիչ Մարմինը կը գլխավորէ շրջանի հաւատաւոր ընկերներէն եւ վարիչ մարմինի երկարամեայ անդամ ընկ. Կարպիս Ապէճեանի անակնկալ մահը, որ պատահեցաւ Ուրբաթ, 20 Օգոստոս 2021ին, Սիտնիի իր բնակարանին մէջ, սրտի կաթուածի հետեւանքով:

1952-ին Սուրբիոյ մէջ ծնած ընկերը շատ կանուխ ներգրաւուեցաւ միութեանական աշխատանքի մէջ՝ վարելով ՀՄՄ Հայկալի սկաուտական շարքի խմբապետութիւնը: Հաստատուելով Սիտնի, ընկ. Կարպիս Ապէճեան շարունակեց իր անշահախնդիր եւ ծառայատէր աշխատանքը Նոր Սերունդ Մշակութային միութեան եւ Հնչակեան կուսակցութեան շարքերուն մէջ, բազմիցս ընտրուելով վարիչ Մարմինի անդամ: Ամուսնացած է Անի Պետրոսեան-Ապէճեանի հետ, ունի երկու զաւակ:

ՑԱՒԱՅՍԱԿԱՆ

Ընկ. ՍԱՐԳԻՍ ԳՈՒԶՈՒԵԱՆԻ մահուան տխուր առիթով (մահացած երեւան) «Մասիս» շաբաթաթերթի խմբագրութիւնը իր խորագրաց վշտակցութիւնները կը յայտնէ Հիւսիսային Սուրբիոյ ՍԴՀԿ վարիչ Մարմնի նախկին ատենապետի տիկնոջ, զաւակներուն եւ համայն ընտանեկան եւ ընկերային պարագաներուն, մասնաւորաբար ձորճ Գուգուեանին, Միսաք եւ Թամար Հեքիմեանին եւ Կարօ եւ Անի Պէքարեանին:

Յակոբ Ատալեանի Յիշատակին՝ Մահուան Քառասունքին Առիթով

Յակոբ Ատալեանի մահախօսականը («Մասիս» 31 Յուլիս 2021 թ.) պատրաստած «Շիրակաշէն» խմբակցութեան կողմէ, որուն ատենապետը եղած էր հանգուցեալը վերջին տասնամեակին, բազմակողմանիօրէն կը ներկայացնէր այդ արժանաւոր հայորդիին: Այստեղ պիտի փորձենք աւելցնել մեր դիտարկումները՝ աւելի ցայտուն ներկայացնելու համար այդ իրապես արտասովոր ունակութիւններու տեր անձնաւորութիւնը: Յակոբի համար ըստեցաւ, որ ան ատենապետն էր «Շիրակաշէն» խմբակցութեան, նաեւ «Հայ տուն» ակումբին, մենք կ'աւելցնենք՝ նաեւ «Վերնատուն» խմբակին, որուն մաս կը կազմենք մենք: Այս վերջինը կու գայ փաստելու, որ Յակոբ Ատալեանը օժտուած էր առաջնորդի բնածին յատկութեամբ եւ այդ պատճառով ինքը կ'ընտրուէր իր մասնակցած միաւորումներու ղեկավարը:

Մահախօսականի մէջ կ'ըսուէր, որ Յակոբը «հաճելի գուարթախօս էր, իր դիպուկ կատակներով ջերմ մթնոլորտ ստեղծող»: Հոս տեղին է օրինակով մը ընթերցողին աւելի յստակ պատկերացում մը տանք այդ մասին: Յակոբի սուր աչքէն երբեք չէին վրիպեր մէկու մը հազնուածքի թերութիւնները կամ, ընդհակառակը, դրական կողմերը, եւ այդ բոլորը ինքը կը մատուցէր նուրբ երգիծանքով՝ միշտ ուղեկցելով իր սիրած արտայայտութեամբ՝ «... կը նմանի կնկայ մը, որ...»:

Մեզի կը մնայ աւելցնել հետեւեալը. եթէ «Շիրակաշէն»ը ձեռնամուխ ըլլայ հրատարակելու Յակոբ Ատալեանի կատակաբանութիւններու գրքոյկ մը, մենք պատրաստ ենք մեր լուծման մուծելու: «Վերնատուն» խմբակցութիւն

ՄԱՐԱԶԴ

ԺՈՉԷՖ ՍԷԲԻԼԵԱՆ (Ծնեալ՝ 1937ին Մուսա Լեռ)

Սրտի դառն կակիծով կը գլխակէր մեր սիրեցեալ ամուսնոյն՝ հօր, մեծ հօր եւ հարազատին՝ ԺՈՉԷՖ ՍԷԲԻԼԵԱՆԻ մահը, որ պատահեցաւ Հինգշաբթի, 12 Օգոստոս 2021ին, Քուէյթի մէջ:

Յուզարկաւորութեան արարողութիւնը կատարուեցաւ Չորեքշաբթի, 18 Օգոստոս 2021ին, Այնճարի Ս. Պողոս եկեղեցւոյ մէջ, Լիբանան:

- Սգակիրներ՝ Այրին՝ Նուէր Սէբիլեան
- Չաւակները՝ Սարօ եւ Հուրի Սէբիլեան եւ զաւակները՝ Լուի, Ժոզէֆ եւ Փօլ
- Տօքթ. Վիգէն եւ Մարինա Սէբիլեան եւ դուստրը՝ Ժոզէֆին Արա Սէբիլեան եւ զաւակները՝ Նանար եւ Շանթ (Լիբանան)
- Դուստրը՝ Մարիա եւ Գարլ Սալիպա եւ զաւակները՝ Հայկալ եւ Վիգէն (Քուէյթ)
- Եղբայրը՝ Ազատ եւ Նուարդ Սէբիլեան եւ զաւակները
- Եղբօր կինը՝ Ժորժէթ Սէբիլեան եւ զաւակները (Լիբանան)
- Քոյրերը՝ Իվոն եւ Չաւէն Չէքեան եւ զաւակները
- Ժանէթ եւ Փօլ Ժրգրաուի (Լիբանան)
- Աներորդիները՝ Գրիգոր եւ Սեդա Գալէնտէրեան եւ զաւակները (Լիբանան)
- Գէորգ եւ Սեւան Գալէնտէրեան եւ զաւակները
- Քենին՝ Վարդուհի եւ Տօքթ. Արշակ Գազանճեան եւ զաւակները
- Եւ համայն Սէբիլեան, Տալուզեան, Անանեան, Չէօքճեան, Սալիպա, Ազար, Գալէնտէրեան, Գազանճեան, Աբրահամեան, Նիկոլեան, Կամպարեան եւ Բէտրն ընտանիքընէ, հարազատներն ու բարեկամները:
- Փոխան ծաղկեպսակի նուիրատուութիւնները կը խնդրուի կատարել Լիբանանահայ կարօտեայներուն (Armenian Ecclesiastical Brotherhood, 206 W. Cypress Stree, Glendale, CA 91204):

ՑԱՒԱՅՍԱԿԱՆ

ԺՈՉԷՖ ՍԷԲԻԼԵԱՆԻ մահուան տխուր առիթով Հ.Մ.Մ.ի Տիկնանց վարչութիւնն ու անդամուհիները իրենց խորագրաց ցաւակցութիւնները կը յայտնեն հանգուցեալի այրիին՝ Տիկ. Նուէր Սէփիլեանին, զաւակներուն եւ համայն ընտանեկան պարագաներուն, մասնաւորաբար Սարօ եւ Հուրի Սէբիլեանին, Տօքթ. Վիգէն եւ Մարինա Սէփիլեանին եւ Տօքթ. Արշակ եւ Վարդուհի Գազանճեանին:

ՑԱՒԱՅՍԱԿԱՆ

ԺՈՉԷՖ ՍԷԲԻԼԵԱՆԻ մահուան տխուր առիթով (մահացած Քուէյթ) Նոր Սերունդ Մշակութային Միութեան վարչութիւնն ու անդամները իրենց խորագրաց վշտակցութիւնները կը յայտնեն հանգուցեալի այրիին Տիկին Նուէր Սէփիլեանին, զաւակներուն եւ ընտանեկան համայն պարագաներուն, մասնաւորաբար քենիին Վարդուհի եւ Տօքթ. Արշակ Գազանճեանին:

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՕՆ

Name: -----

Address: -----

City: ----- State:----- Zip Code:-----

Country: -----

Tel :-----

Email: -----

«Ռոմայի» Յաղթանակն Ու Չեմբիխ Մխիթարեանի Կողմ

Ֆուտբոլի Իտալիոյ առաջնութեան մեկնարկային հանգրուանին «Ռոմայի» ընդունեց «Ֆիորենտինային»: Փորթուկալացի ժողէ Մոուրինիոյ գլխավորած խումբը յաղթանակ տարաւ 3:1 արդիւնքով:

Ա. Սերիայի նոր մրցաշրջանին Ռոմայի առաջին կողմ նշանակեց Հայաստանի հաւաքականի կիսապաշտպան Հենրիխ Մխիթարեանը, որ աչքի ինկաւ 26-րդ վայրկեանին: Կողային փոխանցումը կատարեց հոմէական խումբի նորեկ, անգլիացի յարձակող Թեմի Աբրահամը:

60-րդ վայրկեանին «Ֆիորենտինան» կարողացաւ վերականգնել հաւասարութիւնը սերպ պաշտպան Նիկոլա Միլենկովիչի կողմ շնորհիւ:

4 վայրկեան անց «Ռոմայի» երկրորդ կողմ նշանակեց ֆրանսացի կիսապաշտպան ժորժան Վերետուն: Կողային փոխանցումը դարձեալ կատարեց Թեմի Աբրահամը:

80-րդ վայրկեանին վերետուն նշանակեց իր երկրորդ կողմ: Հենրիխ Մխիթարեանին 84-րդ վայրկեանին փոխարինեց իտալացի յարձակող Ստեֆան Էլ-Շարափը:

Հոմի Ողիմպիական խաղադաշտի մէջ ներկայ էր 27 հանդիսական:

Եուվենթուսի Փոխնախագահ. Պետք Չէ Մեծ Աղմուկ Ստեղծել, Ռոմալիւն Լաւագոյն Մարզավիճակի Մէջ Չէ

Թուրինի Եուվենտուսի փոխնախագահ Պավել Նեդվեդը մեկնաբանած է իտալացի Մասիմիլիանո Ալեգրիի գլխավորած խումբի մեկնարկային կազմի փոթորակալացի յարձակող Կրիշտիանու Ռոնալտուի բացակայութիւնը: Ան պահեստայիններու մէջ էր: Իտալական մամուլը գրած է, որ փոթորակալացի մինչեւ կը պատրաստուի փոխէ իր ակումբը:

«Պետք չէ մեծ ասղմուկ ստեղծել այստեղ, որտեղ չկայ: Մեկնարկային կազմին մէջ չընդգրկուելու հետ կապուած որոշումն ընդունուած է Ռոնալտուի հետ համատեղ: Ակնյայտ է, որ մրցաշրջանի մեկնարկին անլաւագոյն մարզավիճակի մէջ չէ», ըստի է Պավել Նեդվեդը:

Իտալիայի առաջնութեան մեկնարկային շրջանին Եուվենտուսը հիւրընկալած էր է Ուդինեզէին ու խաղը աւարտած Յուվենտուսը Շչեսնի, Դանիլօ, Դէ Լիգո, Բոնուչի, Սանդրօ, Կուադրադօ, Բենտանկուր, Ռեմզի, Բեռնարդեսկի, Դիբալա, Մորատա:

Արսենալ - Չելսի՝ 0:2 Լուկակուի Առաջին Կողմ Վերադարձէն Յետոյ

Անգլիոյ առաջնութեան երկրորդ հանգրուանին տեղի ունեցաւ լոնտոնեան Արսենալի եւ Չելսիի մասնակցութեամբ խաղը: 2:0 հաշուով վստահ յաղթանակ տարաւ գերմանացի Թոմաս Տուխելի գլխավորած խումբը:

Վերադարձէն յետոյ առաջին կողմ Չելսիին նշանակեց պելճիգացի յարձակող Ռոմելու Լուկակուն: Աչքի ինկաւ նաեւ անգլիացի պաշտպան Ռիս Ջեյմսը:

Չելսին 6 կէտով հաւասարեցաւ առաջատարներ Լիվերփուլին, Պրայթթին եւ Թոթեմհեմին: Արսենալը կրեց երկրորդ պարտութիւնը եւ նախավերջինն է:

Օրուայ միւս մրցումներուն արձանագրուեցան հետեւեալ արդիւնքները.

- Լիվերփուլ - Պըրնլի 2-0
- Լիծ Եուն, - Էվըրթըն 2-2
- Մանչեսթըր Սիթի - Նորիչ Սիթի 5-0
- Պրայթթըն Էնտ Հով Ալպ. - Ուաթֆըրտ 2-0

Էլինա Դանիլեանն Առաջինը Նորանկախ Հայաստանի Շախմատիստներէն Հռչակուեցաւ Եւրոպայի Ախոյեան

Ռումանիայի Եասի քաղաքին մէջ աւարտեցաւ շախմատի Եւրոպայի կանանց անհատական առաջնութիւնը:

Հայկական շախմատի պատմութեան մէջ առաջին անգամ կանանց պաշարին Հայաստանը ախոյեան ունի: Հաւաքականի առաջին համար էլինա Դանիլեանը վերջին շրջանին կարողացաւ առաւելութեան հասնիլ Էստոնուհի Մայի Նարվայի նկատմամբ ու վաստակած 9 միաւորով դառնալ Եւրոպայի ախոյեան:

Ունեցած 11 խաղերուն Դանիլեանը արձանագրեց 7 յաղթանակ, 4 ոչ-ոքի ու չկրեց ոչ մի պարտութիւն:

Դանիլեանը 2011-ին դարձած էր Եւրոպայի առաջնութեան պրոնզէ մետալակիր:

Ռաֆիկ Մինասեանը Գերազանցեց Երկու Թուրք Ծանրորդներուն Եւ Հռչակուեցաւ Եւրոպայի Ախոյեան

Լեհաստանի մէջ ընթացող ծանրամարտի Եւրոպայի պատանեկան առաջնութեան յաղթող դարձած է Հայաստանի ներկայացուցիչ, Գիւմրիի ՄԲՎԴ (Մարզական Բարձրագոյն Վարպետութեան Դպրոց) սան Ռաֆիկ Մինասեանը:

61 կգ քաշային կարգին Ռաֆիկը գերազանցած է երկու թուրք մարզիկներու: Պոկում վարժութեան մէջ ան 114 կգ արդիւնքով գրադեցրած է 2-րդ հորիզոնականը, իսկ հրում վարժութեան մէջ 9 կիլոգրամով գերազանցած է թուրք մարզիկին եւ գրանցած է 144 կգ արդիւնք: Այս արդիւնքը բաւարար եղած է երկամարտի հաշուարկով ախոյեան դառնալու համար: Երրորդ անգամ ծանրածոլին մօտենալու անհրաժեշտութիւն այլեւս չէ եղած:

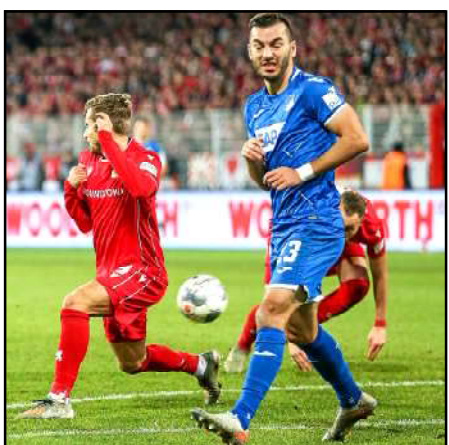
Երկամարտին Ռաֆիկ Մինասեանը գրանցած է 258 կգ արդիւնք:

Հոֆենհայմը Սարգիս Ադամեանի Հետ Ոչ Ոքի Խաղաց

Գերմանիայի առաջնութեան երկրորդ հանգրուանին «Հոֆենհայմը» սեփական դաշտի վրայ մրցեցաւ «Ունիոն Պեռլինի» հետ: արձանագրուեցաւ ոչ ոքի: Խումբերը երկուական կողմ փոխանակեցին:

Հայաստանի հաւաքականի եւ «Հոֆենհայմի» յարձակող Սարգիս Ադամեանը փոխարինման դուրս եկաւ 62-րդ վայրկեանին:

«Հոֆենհայմը» 4 կէտով երկրորդ տեղը կը գրաւէ եւ ընթացիկ առաջատար «Վոլֆսբուրգի» ետ է 2 կէտով:

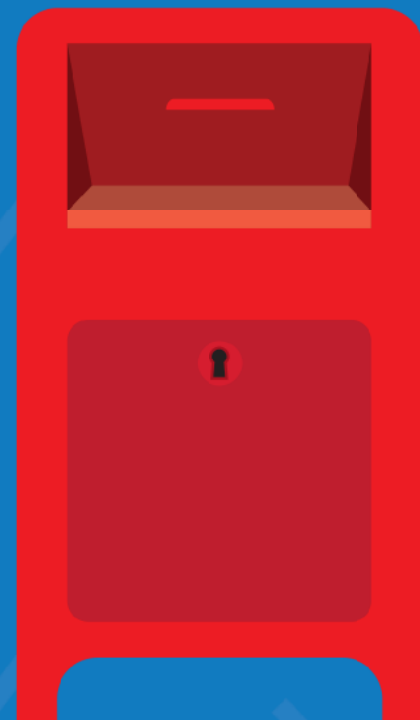
Քալիֆորնիոյ Նահանգապետի Պաշտօնանկութեան Քուէարկութիւն

14 Սեպտեմբերին

Ստուգեցէ՛ք ձեր նամակատուփը: Քուէաթերթիկները ճամբա'ն են:

Քուէաթերթիկները կրնաք նամակատարով վերադարձնել
նախապէս վճարուած թրոշմաթուղթով՝ զայն առաքելով ապահով
նամակի տուփի մը մէջ նետելով կամ անձամբ:

ՁԵՐ ՔՈՒԻԷՆ ՁԵՐ ՁԱՅՆՆ Է

Իմացէք, թէ ինչի՛ կարիքը
ունիք, այսօ՛ր:

vote.ca.gov/